

UCHWAŁA NR LXIX/596/2024
RADY POWIATU ŁÓDZKIEGO WSCHODNIEGO

z dnia 18 kwietnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego
dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2024-2030**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 2 oraz art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107), art. 1 ust. 1, art. 2 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2123 oraz z 2023 r. poz. 1972) w związku z rozporządzeniem Rady ministrów z dnia 30 października 2023 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023–2030 (Dz. U. poz. 2480) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2024 - 2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Łódzkiego Wschodniego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu Łódzkiego Wschodniego

Sławomir Sokołowski

PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO DLA POWIATU ŁÓDZKIEGO WSCHODNIEGO NA LATA 2024 – 2030

„Zdrowie psychiczne jest kapitałem pozwalającym na realizowanie intelektualnego i emocjonalnego potencjału obywateli oraz znalezienie i odgrywanie swoich ról w życiu społecznym, w szkole i w pracy”.

Zielona Księga „Poprawa zdrowia psychicznego ludności.
Strategia Zdrowia Psychicznego dla Unii Europejskiej”, Bruksela 2005 r.

Łódź 2024

Spis treści:

I.	Podstawa prawna i ogólne założenia programu.	3
II.	Realizacja, źródła finansowania, koordynowanie i monitorowanie Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2024 – 2030.	5
III.	Wprowadzenie.	5
IV.	Populacja podlegająca jednostce samorządu terytorialnego.	10
V.	Instytucje na terenie powiatu łódzkiego wschodniego udzielające wsparcia w zakresie pomocy psychicznej. Diagnoza występowania zaburzeń psychicznych na terenie powiatu łódzkiego wschodniego.	17
1.	Instytucje z zakresu pomocy społecznej.	17
1)	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Punkt Interwencji Kryzysowej. Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.	17
2)	Dom Pomocy Społecznej w Wiśniowej Górze.	26
	Warsztat Terapii Zajęciowej „Wisienka” w Wiśniowej Górze	32
	Środowiskowy Dom Samopomocy	34
3)	Dom Pomocy Społecznej w Lisowicach.....	35
4)	Dzienny Dom Pomocy	36
5)	Dom Pomocy Stowarzyszenia Serc Jezusa i Maryi w Koluszkach.....	37
6)	Środowiskowy Dom Samopomocy przy Parafii Miłosierdzia Bożego w Justynowie.	37
7)	Ośrodek Dziennego Pobytu dla Osób Starszych i Niepełnosprawnych Sióstr Felicjanek.	39
8)	Miejsko – Gminne i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej na terenie powiatu łódzkiego wschodniego. Komisje ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	39
2.	Instytucje z zakresu pomocy profilaktycznej i edukacyjnej.....	40
1)	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Koluszkach	40
2)	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Koluszkach.	41
3)	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna NPPP „Progres” w Koluszkach.	48
3.	Instytucje z zakresu aktywizacji zawodowej i społecznej	48
1)	Powiatowy Urząd Pracy Łódź – Wschód.	48
2)	Warsztat Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Razem”.	51
4.	Leczenie ambulatoryjne i stacjonarne w zakresie opieki psychiatrycznej i leczenie uzależnień dla mieszkańców powiatu łódzkiego wschodniego.....	53
5.	Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi oraz osób z problemami uzależnień.	54
VI.	Cele oraz priorytety w ramach realizacji Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2024 - 2030	56
VII.	Sprawozdawczość.	62
VIII.	Podsumowanie.	62

I. Podstawa prawna i ogólne założenia programu.

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2024 – 2030 określa najbardziej istotne elementy polityki zdrowia psychicznego powiatu łódzkiego wschodniego oraz wyznacza kierunki działania w zakresie poprawy stanu zdrowia psychicznego mieszkańców Powiatu przy współpracy z innymi podmiotami.

Przy opracowywaniu Programu uwzględniono i wykorzystano dokumenty Programowe i strategiczne WHO, europejskie, krajowe oraz obowiązujące obecnie regulacje prawne, m.in.:

- ustawę o ochronie zdrowia psychicznego oraz przyjęte na jej podstawie rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030;
- ustawę o samorządzie powiatowym;
- ustawę o finansach publicznych;
- ustawę o pomocy społecznej,
- ustawę o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych;
- ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- ustawę o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii;
- ustawę o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy;

Dokumentami wyznaczającymi kierunki działań z zakresu zdrowia psychicznego są:

- Raport Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) pt. „Zdrowie psychiczne: nowe rozumienie, nowa nadzieja” wyznacza 10 kluczowych rekomendacji WHO w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, tj.:
 - zapewnienie leczenia w ramach podstawowej opieki zdrowotnej,
 - zapewnienie dostępu do leków psychotropowych,
 - dostarczanie opieki w ramach wspólnot lokalnych,
 - edukację opinii publicznej,
 - angażowanie w programy wspólnot lokalnych, rodzin i osób indywidualnych,
 - ustalanie narodowej polityki, programów i prawa,
 - rozwijanie zasobów ludzkich,
 - tworzenie sieci powiązań z innymi sektorami,
 - monitorowanie na poziomie lokalnym wskaźników zdrowia psychicznego,
 - wspieranie badań naukowych.
- Rezolucja Komitetu Wykonawczego WHO pt. „Umocnienie zdrowia psychicznego” zachęca do podjęcia stosownych działań zwiększających współpracę z Państwami Członkowskimi w celu wdrożenia rekomendacji wynikających z Raportu, obejmujących:
 - wsparcie dla analizy sytuacji w zakresie zdrowia psychicznego opartej o badania i ocenę potrzeb w celu wniesienia wkładu do lepszego zrozumienia problemów zdrowia psychicznego wśród decydentów i innych partnerów oraz wykorzystania rozwoju polityk i programów do umocnienia i ochrony zdrowia psychicznego,
 - umocnienie i zróżnicowanie procesu budowy koalicji w ramach społeczeństwa obywatelskiego oraz kluczowych działań zwiększających globalne kampanie na rzecz wzrostu świadomości i wsparcia zdrowia psychicznego,

- wsparcie dla programów naprawczych mających na celu usunięcie psychologicznych skutków wojen, konfliktów i katastrof naturalnych.

- Helsińska Deklaracja Ministrów Zdrowia Krajów Europejskich pt. „Deklaracja o ochronie zdrowia psychicznego dla Europy” określa, że polityka ochrony zdrowia psychicznego w Europie powinna uwzględniać następujące działania:

- rozwijanie świadomości znaczenia dobrego samopoczucia psychicznego dla funkcjonowania społeczeństwa,
- przeciwdziałanie stygmatyzacji, nierówności i dyskryminacji, jakiej doświadczają osoby chorujące psychicznie i ich rodziny,
- opracowanie i wdrożenie systemów ochrony zdrowia psychicznego, które uwzględnią promocję, profilaktykę, leczenie i rehabilitację,
- zapewnienie kształcenia kadr o odpowiednich kompetencjach,
- wykorzystanie do realizacji tych zadań, doświadczeń i wiedzy osób doświadczających zaburzeń psychicznych i ich opiekunów.

- Zielona Księga, „Poprawa zdrowia psychicznego ludności, Strategia zdrowia psychicznego dla Unii Europejskiej” formułuje następujące zadania dla reformowania polityki ochrony zdrowia psychicznego w krajach Unii Europejskiej:

- wspieranie zdrowia psychicznego wszystkich ludzi, czyli promocja zdrowia psychicznego,
- zapobieganie złemu stanowi zdrowia psychicznego, czyli działania profilaktyczne podejmowane wobec grup narażonych na zagrożenia dla zdrowia psychicznego,
- poprawę jakości życia ludzi chorych i niepełnosprawnych intelektualnie, poprzez integrację społeczną oraz ochronę ich praw i godności,
- opracowanie zasad budowania systemu informacji, współpracy w zakresie badań naukowych i upowszechnienia wiedzy na temat zdrowia psychicznego między krajami UE.

- „Europejski Pakt na rzecz Zdrowia i Dobrostanu Psychicznego” stanowi wezwanie do działania w duchu partnerstwa, zwraca uwagę na korzyści zdrowotne, społeczne i gospodarcze wynikające z dobrego stanu zdrowia psychicznego wszystkich osób oraz na potrzebę przezwyciężenia tabu i uprzedzeń związanych z chorobami psychicznymi. Sygnatariusze Paktu zobowiązali się do wspólnego działania na rzecz poprawy stanu zdrowia psychicznego w Europie i wypracowania wspólnych zaleceń dotyczących działania w 5 priorytetowych obszarach zdrowia psychicznego: zapobieganie samobójstwom i depresji; zdrowie psychiczne wśród młodzieży i w kontekście edukacji; zdrowie psychiczne w środowisku zawodowym; zdrowie psychiczne ludzi starszych; zwalczanie uprzedzeń i wykluczenia społecznego. Pakt umożliwia instytucjom UE, rządów krajowym, regionom i organizacjom społeczeństwa obywatelskiego podejmowanie wspólnych działań na rzecz poprawy poziomu zdrowia psychicznego. Realizowany jest przede wszystkim poprzez konferencje tematyczne poświęcone określonym w nim priorytetom.

II. Realizacja, źródła finansowania, koordynowanie i monitorowanie Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2024 – 2030.

Podmiot koordynujący i monitorujący:

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 2 oraz art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107) i art. 2 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2123 z późn. zm.) oraz w związku z Narodowym Programem Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023 - 2030 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 października 2023 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030 (Dz. U. z 2023 r. poz. 2480), uchwałą nr 2735/2019 Zarządu Powiatu Łódzkiego Wschodniego z dnia 7 marca 2024 r. powołany został Zespół koordynujący realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, zwany dalej „Zespołem”.

Do zadań Zespołu należy koordynacja realizacji Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego oraz opracowanie, koordynacja i monitorowanie realizacji Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2024-2030.

Jednym z zadań Powiatu w ramach Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023 - 2030 jest utworzenie Centrum Zdrowia Psychicznego. Tego rodzaju przedsięwzięcie wymaga analizy rzeczywistych potrzeb lokalnych w tym zakresie i uzgodnień z władzami lokalnego samorządu. Powiat Łódzki Wschodni nie dysponuje odpowiednią bazą lokalową i środkami finansowymi na organizację tak wszechstronnych form wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Zadania Powiatu wynikające z Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego realizowane są poprzez Starostwo Powiatowe w Łodzi i jednostki organizacyjne Powiatu:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Dom Pomocy Społecznej w Wiśniowej Górze,
- Dom Pomocy Społecznej w Lisowicach,
- Dzienny Dom Pomocy,
- Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Koluszkach,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Koluszkach,
- Powiatowy Urząd Pracy Łódź-Wschód,

oraz jednostki organizacyjne systemu oświaty, wspierania osób niepełnosprawnych i organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z chorobą psychiczną obejmujące teren powiatu łódzkiego wschodniego.

Źródła finansowania:

Budżet Powiatu Łódzkiego Wschodniego, środki zewnętrzne programów unijnych, fundusze celowe Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Solidarnościowy Fundusz Wspierania Osób Niepełnosprawnych.

III. Wprowadzenie.

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego definicja osoby z zaburzeniami psychicznymi odnosi się do osoby:

- 1) chorej psychicznie (wykazującej zaburzenia psychotyczne);
- 2) upośledzonej umysłowo;

- 3) wykazującej inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczone są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki, niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

Obecna definicja zdrowia przyjęta przez Światową Organizację Zdrowia jest następująca: „Zdrowie to nie tylko całkowity brak choroby, czy kalectwa, ale także stan pełnego, fizycznego, umysłowego i społecznego dobrostanu (dobrego samopoczucia).”

Definicja ta jest bardzo ważna i postępową, ponieważ nie poprzestaje na samym negującym ujęciu, że zdrowie jest brakiem choroby, ale bardzo mocno akcentuje, że zdrowie ma w sobie aktywny aspekt, którym jest dobrostan. Oznacza to, że w kwestiach zdrowia nie mamy jedynie koncentrować się na chorobach i próbach ich zwalczania, ale powinniśmy zwłaszcza koncentrować się na samym zdrowiu - na jego wzmacnianiu. Pojawia się zatem bardzo duża rola prewencji - zapobiegania chorobom. Jeżeli chcemy być zdrowi, to drogą do tego celu nie jest jedynie pójście do lekarza wtedy, gdy jesteśmy chorzy, aby ten pomógł nam zwalczyć chorobę (ponieważ jest to skupianie się jedynie na chorobach), ale powinniśmy koncentrować się także na samym zdrowiu - wzmacniać je przez odpowiedni tryb życia (np. odpowiednie żywienie, ruch fizyczny), sposób myślenia i właściwe radzenie sobie z naszymi emocjami. Współczesna definicja zdrowia WHO bardzo mocno podkreśla zatem połączenie kwestii zdrowia z życiem wewnętrznym i społecznym człowieka oraz jego osobistą troskę o kondycję fizyczną.

„Zdrowie psychiczne to dobrostan, w którym jednostka realizuje swoje możliwości i potrafi poradzić sobie z różnorodnymi sytuacjami życiowymi, jest w stanie uczestniczyć w życiu społecznym oraz produktywnie pracować.” - Światowa Organizacja Zdrowia (ŚOZ)

Jednym z fundamentów dobrostanu człowieka jest zdrowie psychiczne, które według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO, 1948) stanowi obok zdrowia fizycznego, społecznego oraz duchowego zasadniczy element zdrowia człowieka jako całości. Tradycyjnie przyjmuje się, że zdrowie psychiczne dzieli się na zdrowie emocjonalne i intelektualne. Powszechnie wiadomo, że dobra kondycja psychiczna wpływa korzystnie na funkcjonowanie jednostki, natomiast wszelkie pogorszenia stanu psychicznego niosą za sobą negatywny wpływ na wszelkie dziedziny życia. Dlatego coraz częściej zwraca się uwagę na problem profilaktyki zdrowia psychicznego, które jest fundamentem dobrego samopoczucia i efektywnego funkcjonowania osoby w społeczeństwie. Tak więc, zdrowie psychiczne oznacza dużo więcej niż brak zaburzeń psychicznych.

Zdrowie psychiczne opisuje szerokie spektrum doświadczeń człowieka, które są powiązane bezpośrednio i pośrednio ze zdrowiem w rozumieniu powszechnie znanej definicji przyjętej przez ŚOZ: „zdrowie to stan kompletnego dobrostanu fizycznego, psychicznego i społecznego, rozumianego nie tylko jako brak choroby czy niepełnosprawności”.

Zdaniem WHO dwa najczęściej występujące zaburzenia psychiczne to depresja oraz zaburzenia związane z nadużywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Zgodnie z opracowaniem pt. „Zdrowie psychiczne. Jaka jest nasza kondycja po pandemii Covid-19 i jak można ją poprawić?” dr. n. o zdrowiu Tomasz Białas z WSSE w Warszawie zauważa, że współcześnie duże znaczenie dla zagrożenia równowagi psychicznej mają uzależnienia behawioralne np.: od Internetu, gier komputerowych, telefonu komórkowego, portali społecznościowych itd.

Sposobem na ograniczenie ryzyka pojawienia się depresji jest:

- podejmowanie wysiłku fizycznego,
- dieta i nawyki żywieniowe,
- ogólny stan zdrowia,

- styl życia i sposób w jaki odpoczywamy,
Powyższe elementy mają niewątpliwie korzystny wpływ ogólnie na zdrowie psychiczne.

Niepełnosprawność a zdrowie psychiczne.

Osoby z niepełnosprawnościami doświadczają wielu problemów i wyzwań, które mogą zwiększać ryzyko zachorowania na depresję – w porównaniu z populacją ogólną są co najmniej trzy razy bardziej narażone na tę chorobę (US Department of Health and Human Services, 2001). Analizy przeprowadzone w grupie dorosłych Polaków w latach 2009 – 2014 potwierdzają te obserwacje: w grupie 1981 osób z chorobą przewlekłą aż u 65% osób występowały objawy depresyjne, natomiast w grupie osób zdrowych (1269 badanych) stwierdzono zaburzenia depresyjne u 48% osób (Jasik i wsp.). Zaburzenie depresyjne częściej dotyczy kobiet z niepełnosprawnościami, a szacunki w tej grupie wahają się od 30% do 59%. W porównaniu z kobietami bez niepełnosprawności, kobiety niepełnosprawne częściej odczuwają smutek i poczucie nieszczęścia, co zniechęca je do aktywności (Noh i wsp., 2016).

Drugą najczęściej występującą w Polsce przyczyną niepełnosprawności, po uszkodzeniach i chorobach narządu ruchu, są schorzenia układu krążenia. W przypadku chorób układu krążenia depresja w przybliżeniu występuje trzy razy częściej u pacjentów po ostrym incydencie wieńcowym niż w populacji ogólnej. Depresja podwaja ryzyko ponownego incydentu wieńcowego w ciągu dwóch lat. U chorych z depresją ryzyko choroby niedokrwiennej i zawału serca jest 2,12 razy większe, a ryzyko nadciśnienia tętniczego – większe o 60% (Piotrowski, 2013).

Kolejną przyczynę niepełnosprawności stanowią choroby słuchu oraz wzroku. Wśród osób głuchych nieodpowiednie strategie komunikacyjne i słabe przystosowanie do głuchoty wiążą się z depresją, introwersją społeczną, samotnością i lękiem społecznym (Knutson i Lansing, 1990). Wśród głuchej młodzieży na rozwój depresji ma wpływ komunikacja z rodzicami – im jest lepsza, tym ryzyko zaburzeń nastroju mniejsze (Kushalnagar i wsp., 2011). Uważa się, że młodzież niesłysząca i niedosłysząca jest narażona na zwiększone ryzyko zachowań związanych z samobójstwem (Gryglewicz i wsp., 2017).

Osoby niepełnosprawne intelektualnie i z zaburzeniami psychicznymi.

Według Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10 niepełnosprawność intelektualna jest zaburzeniem rozwoju zdolności umysłowych, które w znaczący sposób wpływają na poziom umiejętności poznawczych, sprawności motorycznej oraz psychospołecznej, a tym samym adaptacyjnych.

Problemy zdrowotne osób z niepełnosprawnością intelektualną i różnego rodzaju problemami w zakresie zdrowia psychicznego są bardzo złożone, wymagają długiego, skomplikowanego i stale prowadzonego procesu diagnostycznego specjalistów wielu dziedzin. Nadal jednak naukowcy podkreślają brak dostatecznej wiedzy na temat poprawności rozpoznania psychiatrycznego u pacjenta z niepełnosprawnością intelektualną. Decyzje diagnostyczne i leczenie generują następnie działania terapeutyczne, pielęgnacyjne i opiekuńcze. Zmiana sposobu postrzegania osób z niepełnosprawnością intelektualną wynika jednak z poprawy rozumienia niepełnosprawności jako stanu, w którym mogą wystąpić zaburzenia psychiczne oraz poprawy skuteczności oddziaływań o charakterze kompleksowym w opiece nad pacjentem.

Wyniki badań epidemiologicznych wskazują, że chorzy z poważnymi zaburzeniami psychicznymi (schizofrenią, zaburzeniem schizoafektywnym, zaburzeniem afektywnym dwubiegunowym lub dużą depresją) obarczeni są istotnie większym ryzykiem przedwczesnego zgonu niż osoby bez tych zaburzeń. Najważniejszą przyczyną zwiększonej umieralności u tych pacjentów są nierozpoznane i/lub nieprawidłowo leczone zaburzenia ogólnomedyczne (zwłaszcza choroby sercowo-naczyniowe). Warto zaznaczyć, że większość tych chorób rozwija się wskutek narażenia na szkodliwe czynniki środowiskowe,

a przestrzeganie „zasad zdrowego życia” pozwala istotnie zmniejszyć ryzyko ich wystąpienia. Choroby somatyczne najczęściej rozpoznawane u osób z poważnymi zaburzeniami psychicznymi to: otyłość, zespół metaboliczny, cukrzyca, choroby sercowo-naczyniowe (w tym choroba niedokrwienna serca), przewlekła obturacyjna choroba płuc, choroby zębów.

Najpoważniejsze przeszkody w diagnostyce i terapii osób z chorobami somatycznymi oraz poważnymi zaburzeniami psychicznymi	
Trudności związane z objawami zaburzeń psychicznych	• Niektórzy chorzy cierpiący z powodu upośledzenia czynności poznawczych, objawów psychotycznych lub depresyjnych nie troszczą się o stan swego zdrowia somatycznego (co wyraża się m.in. rzadkim zgłaszaniem się na badania kontrolne oraz niestosowaniem się do zaleceń lekarskich). • Osobom tym może być trudno w pełni zrozumieć charakter szkód zdrowotnych wynikających z przewlekłych chorób somatycznych. • W porównaniu z osobami z populacji ogólnej, osoby z poważnymi zaburzeniami psychicznymi częściej nadużywają alkoholu, nikotyny lub innych substancji psychoaktywnych, a także częściej stosują niezdrową dietę i mniej chętnie podejmują aktywność fizyczną (co wiąże się z większym ryzykiem występowania otyłości, cukrzycy i chorób sercowo-naczyniowych).
Działania niepożądane leków psychotropowych	Przykładami somatycznych powikłań związanych ze stosowaniem niektórych leków psychotropowych są: • nadwaga lub otyłość, • objawy pozapiramidowe (zespół objawów motorycznych pod postacią mimowolnych, powtarzających się ruchów min. warg, żuchwy, języka), • hiperprolaktynemia (wzrost stężenia prolaktyny w surowicy krwi), • zaburzenia rytmu serca (związane z wydłużeniem odcinka QTc w zapisie EKG), • hipotensja ortostatyczna (patologia charakteryzująca się spadkiem ciśnienia po przyjęciu pozycji pionowej).
Problemy w relacjach między lekarzem a chorym	• Niektórzy psychiatrzy nie przykładają należytej wagi do oceny stanu somatycznego chorych, jak też odwrotnie: niektórzy lekarze zajmujący się dyscyplinami somatycznymi bagatelizują zaburzenia psychiczne, na które cierpią ich pacjenci. • Skłonność niektórych psychiatrów do traktowania symptomów chorób organicznych jako „objawów psychosomatycznych”. • Błędne przekonania lekarzy o „niezmienności” stylu życia osób z zaburzeniami psychicznymi (a tym samym o daremności prób modyfikowania nawyków dietetycznych, zachęcania chorych do podejmowania aktywności fizycznej itp.). • Niechęć (lub niezdolność) niektórych pracowników służby zdrowia do „radzenia sobie” z trudnościami emocjonalnymi osób z poważnymi zaburzeniami psychicznymi. • Stygmatyzacja chorych z zaburzeniami psychicznymi (której następstwem bywa oferowanie tym pacjentom nieadekwatnych metod leczenia somatycznego).

Kondycja psychiczna Polaków.

Oszacowanie rzeczywistej kondycji psychicznej Polaków nie jest w pełni możliwe na podstawie danych ze statystyk Ministerstwa Zdrowia. Jak podkreślają specjaliści epidemiolodzy, szacunki takie będą zawsze zniekształcone poziomem dostępności do świadczeń i usług medycznych. Źródłem informacji mogą być wyniki badań sondażowych przeprowadzonych po okresie pandemii Covid-19, które pokazują pogorszenie stanu zdrowia psychicznego Polaków. Według badań przeprowadzonych przez UCE Research i platformę ePsycholodzy.pl (publikacja 3.02.2023 r.) w ciągu roku odsetek Polaków odczuwających symptomy pogorszenia stanu psychicznego wzrósł o 10 pkt proc. Aż 72,8% Polaków w wieku 18-80 lat odczuwało przynajmniej jeden z dziesięciu objawów najczęściej kojarzonych z depresją i ten stan trwa od co najmniej dwóch tygodni. Polacy odczuwali: obniżenie nastroju (40,3%); uczucie zmęczenia i braku energii (36,6%); zaburzenia snu (27,1%); pesymistyczne, „czarne” widzenie przyszłości (23,8%); osłabienie koncentracji i uwagi (22,9%); brak przyjemności z wykonywanych czynności, które wcześniej lubiłeś/lubiłaś (22%); nic, co jest ujęte wyżej, mnie nie dotyczy (21,1%); niska samoocena i mała wiara w siebie (19,5%); poczucie winy i obniżonej wartości (10%); zmniejszony apetyt (8,3%); myśli i czyny samobójcze (6,2%); nie potrafię tego określić (6,1%).

W wielu przypadkach, przy przedłużającym się negatywnym samopoczuciu, niezbędna jest pomoc specjalisty. Warto jednak zapobiegać takim sytuacjom poprzez min. zdrowe nawyki żywieniowe i styl życia.

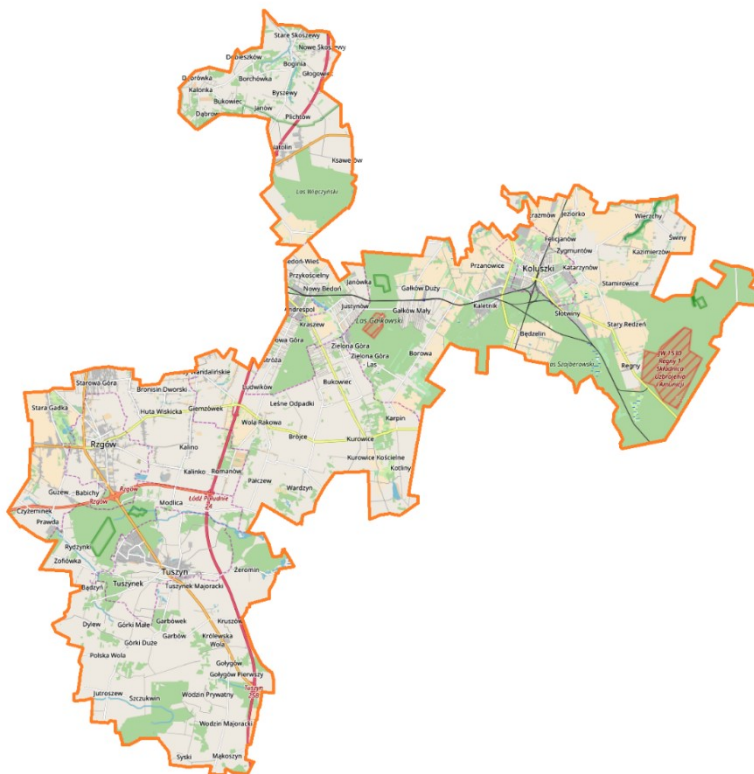
Źródła:

- WHO <http://www.euro.who.int/en/health-topics/noncommunicable-diseases/mental-health/mental-health>, dostęp z dnia 01.03.2018r.,
- „Zdrowie psychiczne. Jaka jest nasza kondycja po pandemii Covid-19 i jak można ją poprawić?” dr. n. o zdrowiu Tomasz Białas z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Warszawie, w ramach kampanii prozdrowotnej #ŻyjDobrze.
- Zdrowie i ochrona zdrowia w Polsce 2015, GUS, Warszawa 2017.

IV. Populacja podlegająca jednostce samorządu terytorialnego.

Powiat Łódzki Wschodni leży w centralnej części województwa łódzkiego. Jego obszar obejmuje 500 km² co stanowi 2,74% powierzchni województwa łódzkiego. Powiat łódzki wschodni graniczy z miastem Łódź oraz z pięcioma powiatami województwa łódzkiego: zgierskim, brzezińskim, tomaszowskim, piotrkowskim i pabianickim. W skład powiatu wchodzi 6 gmin:

- gminy miejsko-wiejskie: Koluszki, Rzgów, Tuszyń
- gminy wiejskie: Andrespol, Brójce, Nowosolna

Demografia

Powiat łódzki wschodni zamieszkuje 74 361 mieszkańców, z czego 52,0% stanowią kobiety, a 48,0% mężczyźni. Gęstość zaludnienia: ok. 149 osób/km² (wg stanu na 31.12.2022r.).

W latach 2018 - 2022 liczba mieszkańców wzrosła o ok. 4,5%. Średni wiek mieszkańców wynosi 43,2 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa łódzkiego (44,1) oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski (42,3). Prognozowana liczba mieszkańców powiatu łódzkiego wschodniego w 2060 roku wynosi 73 393, z czego 38 156 to kobiety, a 35 237 mężczyźni.

Powiat łódzki wschodni ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -299. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -4 na 1000 mieszkańców powiatu łódzkiego wschodniego. W 2022 roku urodziło się 562 dzieci, w tym 51% dziewczynek i 49% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,65 i jest większy od średniej dla województwa (0,54) oraz na podobnym poziomie co współczynnik dynamiki demograficznej dla całego kraju (0,68).

W 2022 roku w powiecie łódzkim wschodnim 25,3% zgonów spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 21,6% zgonów były nowotwory, a 8,6% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności powiatu łódzkiego wschodniego przypada 11,6 zgonów.

W 2022 roku zarejestrowano 1 354 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 679 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla Powiatu 675.

W tym samym roku 21 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 1 wymeldowanie za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 20. W wieku produkcyjnym jest 61,4% mieszkańców powiatu łódzkiego wschodniego, 16,3% w wieku przedprodukcyjnym, a 22,3% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Liczba i płeć mieszkańców powiatu łódzkiego wschodniego (źródło: GUS, 31.12.2022 r.)

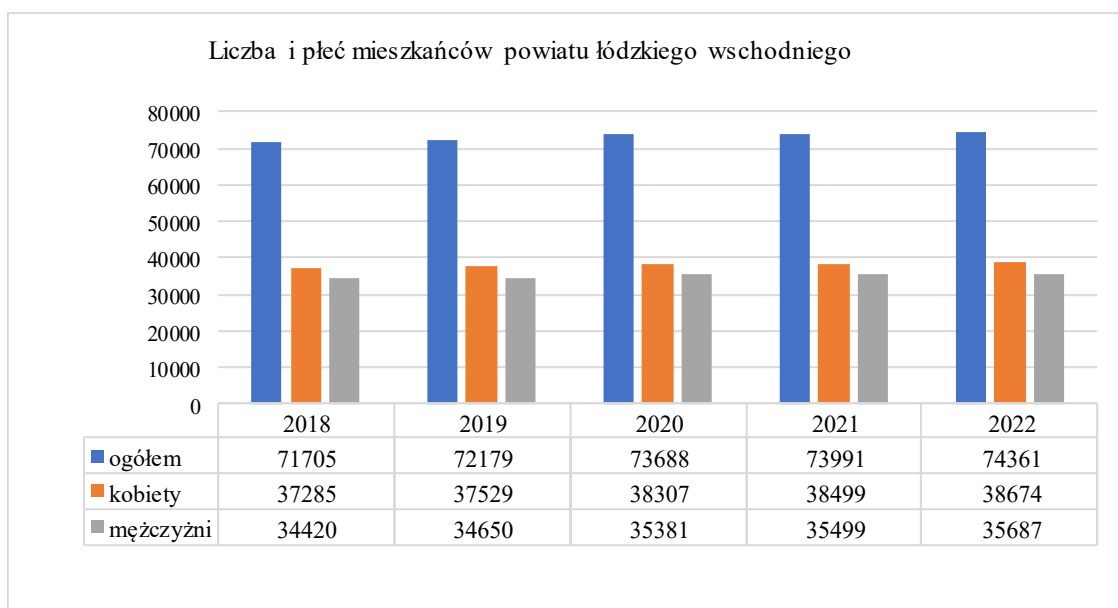
Liczba mieszkańców: 74 361

Kobiety: 38 674

Mężczyźni: 35 687

Współczynnik feminizacji: 108 (na każdych 100 mężczyzn przypada 108 kobiet)

Współczynnik maskulinizacji: 92 (na każde 100 kobiet przypada 92 mężczyzn)

Przyrost naturalny w powiecie łódzkim wschodnim (Źródło: GUS, 31.XII.2022)

Przyrost naturalny w roku 2022: -299

Kobiety: -160

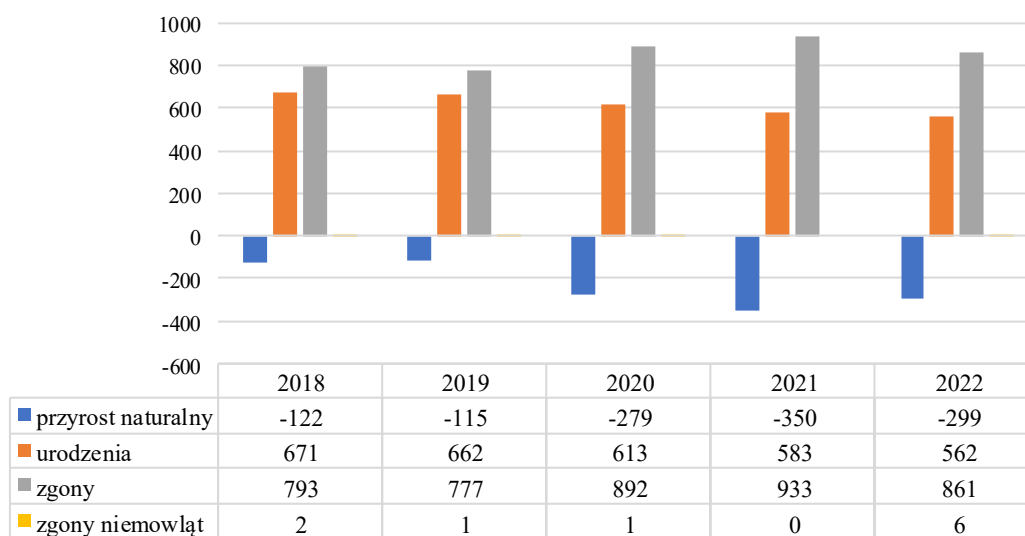
Mężczyźni: -139

Przyrost naturalny na 1000 ludności

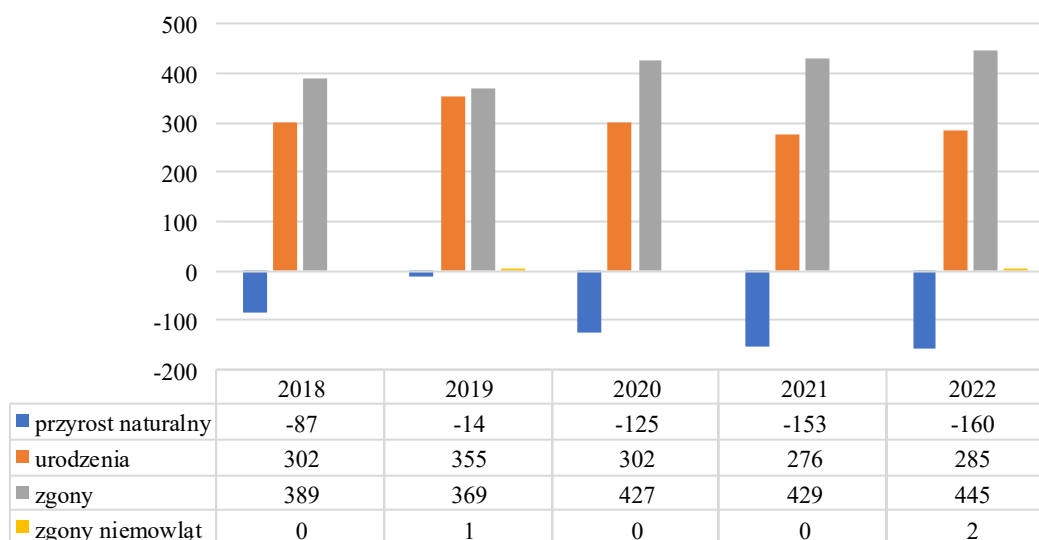
Powiat łódzki wschodni: -4,0

Województwo łódzkie: -6,4

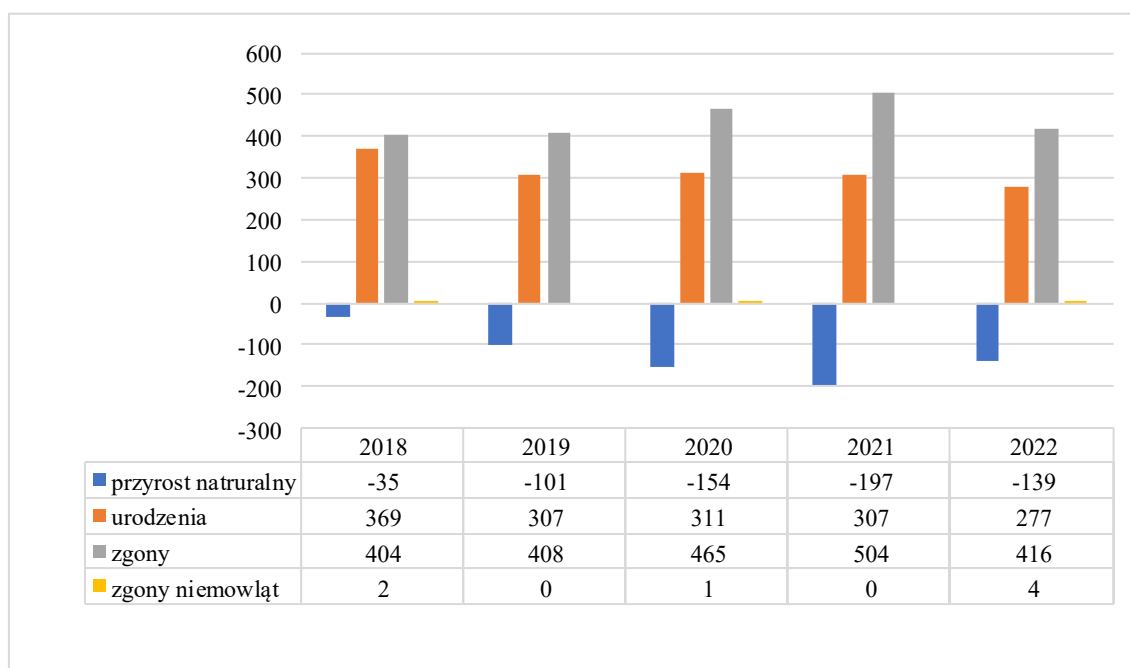
Przyrost naturalny ludność ogółem 2018-2022

Przyrost naturalny – kobiety 2018-2022

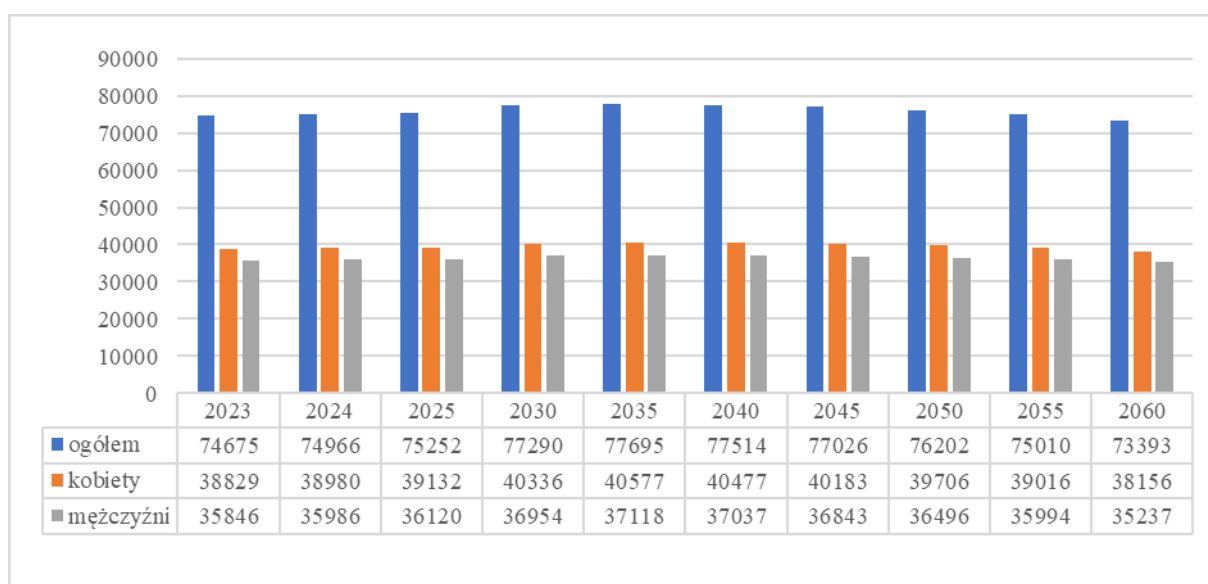
Przyrost naturalny – mężczyźni 2018-2022

Prognozowana liczba mieszkańców powiatu łódzkiego wschodniego w latach 2023-2060
(Źródło: GUS, 31.XII.2022)

Prognozowana ogólna liczba mieszkańców w 2060 roku: 73 393, w tym kobiet: 38 156 (52%), mężczyzn: 35 237(48%).

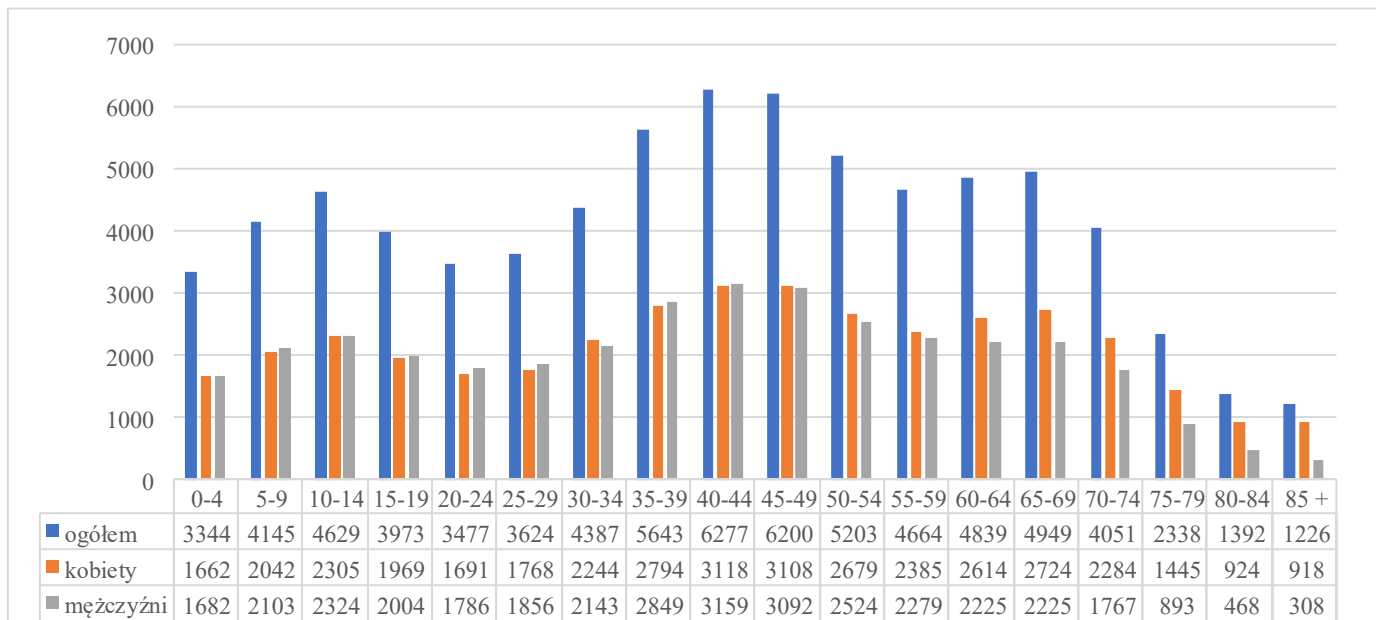
Prognozowana liczba mieszkańców powiatu łódzkiego wschodniego w latach 2023 - 2060

Wiek mieszkańców powiatu łódzkiego wschodniego (Źródło: GUS, 31.XII.2022)
Średni wiek mieszkańców: 43,2 lat

Kobiety (średni wiek): 44,6 lat
 Mężczyźni (średni wiek): 41,7 lat

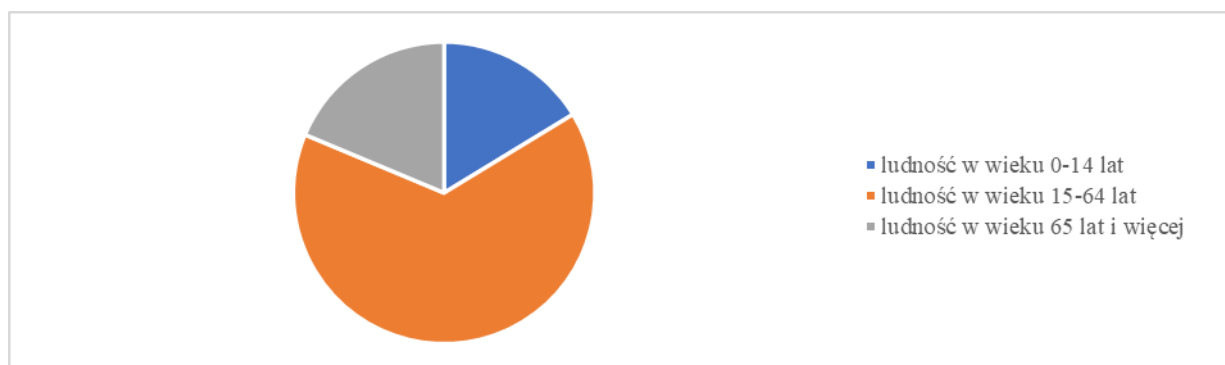
Wiek mieszkańców powiatu łódzkiego wschodniego (2022 r.)

Biologiczne grupy wieku w powiecie łódzkim wschodnim (Źródło: GUS, 31.XII.2022)

Ludność w wieku 0-14 lat 16,3%
 Ludność w wieku 15-64 lat 65,0%
 Ludność w wieku 65 lat i więcej 18,7%

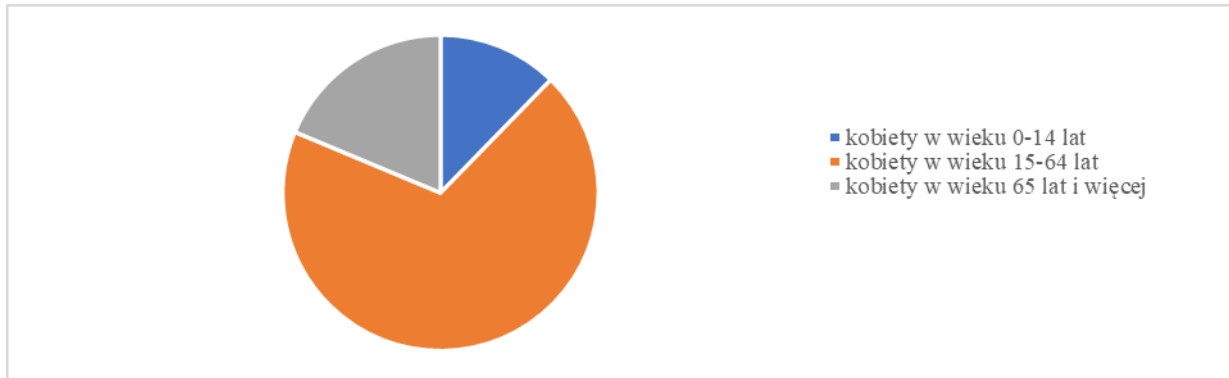
Biologiczne grupy wieku – powiat łódzki wschodni 2022 r.

KOBIETY

Kobiety w wieku 0-14 lat 12,3%
 Kobiety w wieku 15-64 lat 69,0%
 Kobiety w wieku 65 lat i więcej 18,7%

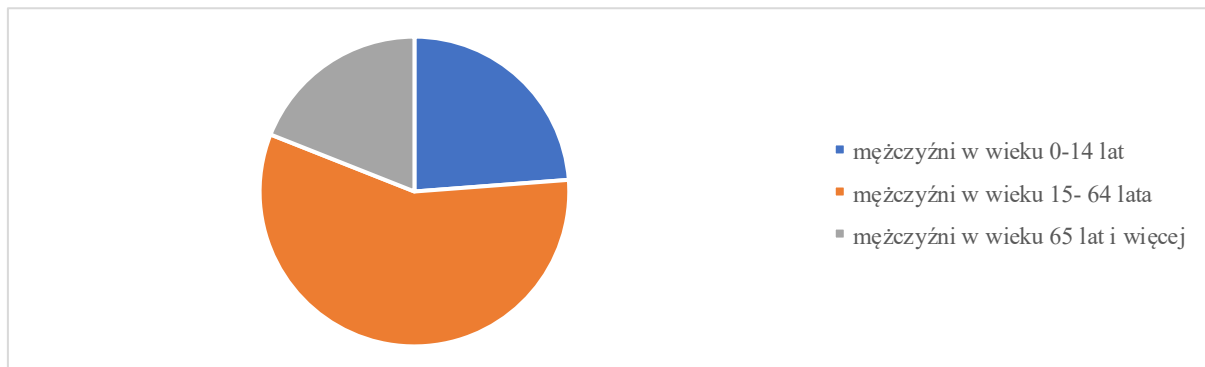
Biologiczne grupy wieku – kobiety – powiat łódzki wschodni 2022 r.

MĘŻCZYŹNI

Mężczyźni w wieku 0-14 lat	23,8%
Mężczyźni w wieku 15-64 lat	57,2%
Mężczyźni w wieku 65 lat i więcej	19,0%

Biologiczne grupy wieku – mężczyźni – powiat łódzki wschodni 2022 r.

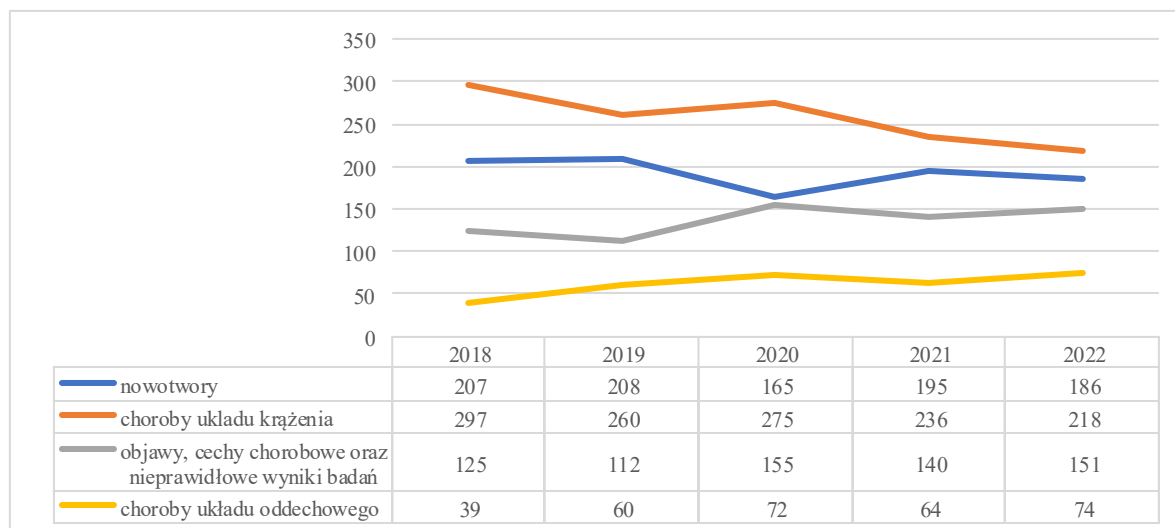

Statystyki zgonów w powiecie łódzkim wschodnim w roku 2022 (Źródło: GUS, 31.XII.2022)

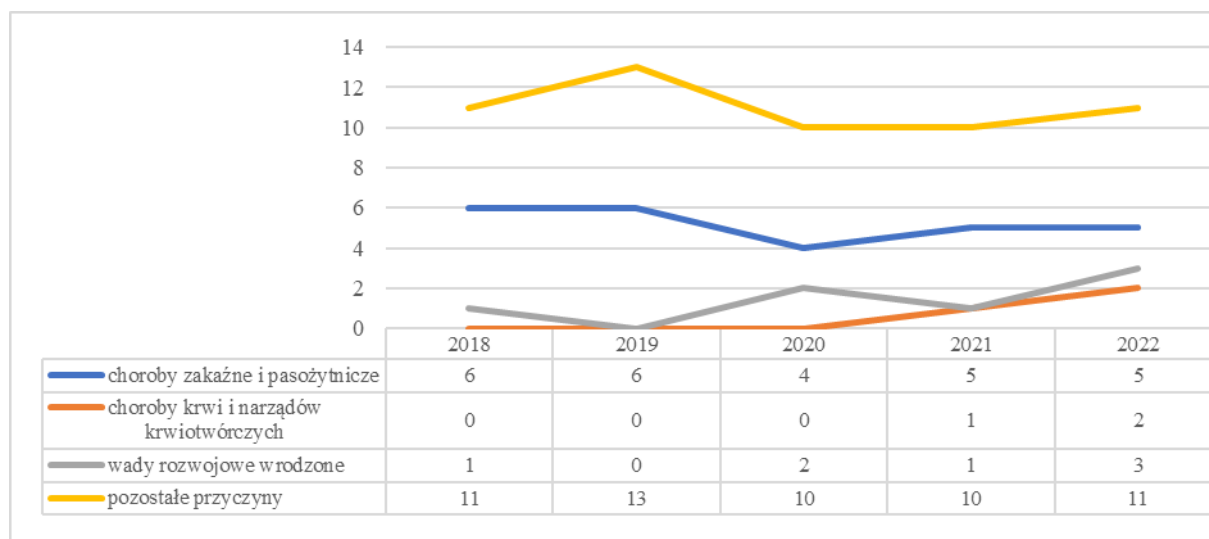
Liczba zgonów ogółem: 861

w tym wśród kobiet: 445 (51,7%), wśród mężczyzn: 416 (48,3%)

Najczęstsze przyczyny zgonów w powiecie łódzkim wschodnim w latach 2018 – 2022

Najrzadziej występujące przyczyny zgonów w powiecie łódzkim wschodnim w latach 2018 – 2022 (Źródło: GUS)

Ponadto w latach 2020 – 2022 jedną z przyczyn zgonów była również choroba zakaźna układu oddechowego wywołana przez wirusa SARS-CoV-2.

W 2020 r. z powodu COVID-19 zmarły 83 osoby, w 2021 r. 153 osoby, a w 2022 r. 56 osób. (Źródło: GUS, 31.XII.2022)

V. Instytucje na terenie powiatu łódzkiego wschodniego udzielające wsparcia w zakresie pomocy psychicznej.

Diagnoza występowania zaburzeń psychicznych na terenie powiatu łódzkiego wschodniego.

Głównym celem programu ochrony zdrowia psychicznego jest zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb, umożliwiającej prawidłowe funkcjonowanie w środowisku rodzinnym i społecznym.

Niezwykle ważnym elementem systemu ochrony zdrowia psychicznego są instytucje działające w systemie pomocy społecznej tj. domy pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych i dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, środowiskowe domy samopomocy oferujące opiekę dzienną, całodobową oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze. Dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, bez względu na stopień niepełnosprawności organizuje się naukę i zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze w szczególności w szkołach, w przedszkolach, placówkach oświatowych.

1. Instytucje z zakresu pomocy społecznej.

1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Punkt Interwencji Kryzysowej.

Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Ogólne informacje o instytucji:

adres: Al. Piłsudskiego 133 d, 92-318 Łódź

tel. 42 676 34 99, fax 42 676 34 87

tel. 42 674 48 34 (ZON)

e-mail:

pcpr@lodzkiwschodni.pl;

zonlw1@wp.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest jednostką organizacyjną Powiatu Łódzkiego Wschodniego, które powołane zostało uchwałą nr 17/99 Rady Powiatu Łódzkiego Wschodniego z dnia 11 stycznia 1999r. (z późn. zm.). Realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Od dnia 1 stycznia 2012 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w oparciu o zarządzenie nr 63/2011 Starosty Łódzkiego Wschodniego z dnia 5 października 2011r. w sprawie wyznaczenia organizatora pieczy zastępczej, pełni rolę organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie łódzkim wschodnim, realizuje zatem również zadania z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej. Przy PCPR działa Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Powiecie Łódzkim Wschodnim oraz Punkt Interwencji Kryzysowej. PCPR współdziała z istniejącymi na terenie powiatu łódzkiego wschodniego instytucjami, organizacjami społecznymi, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz zakładami pracy w celu realizacji zadań statutowych. Jest realizatorem programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, obejmujących swym działaniem beneficjentów chorych psychicznie.

Diagnoza problemu zaburzeń psychicznych (lata 2019-2023)

Punkt Interwencji Kryzysowej

Punkt Interwencji Kryzysowej nie dysponuje dokładnymi statystykami dotyczącymi liczby osób z chorobami o podłożu psychicznym. Osoby zgłaszające się w celu uzyskania pomocy prawnej, psychologicznej czy też socjalnej nie wskazują wprost, iż zmagają się z problemem zaburzeń psychicznych.

Porady udzielane są w trakcie bezpośrednich spotkań z klientami, jak również podczas konsultacji telefonicznych (szczególnie w zakresie porad prawnych). Forma rozmów telefonicznych odbywa się wyłącznie na prośbę osób zainteresowanych pomocą prawną i nie sprzyja trafnej diagnozie/ obserwacji, czy dana osoba ma problemy natury psychicznej.

Na przełomie dwóch ostatnich lat zauważany jest wzrost zaburzeń emocjonalnych przede wszystkim w grupie dzieci i młodzieży np. lęki przed powrotem do szkoły po nauce zdalnej, związanej z pandemią Covid-19, zaburzone relacje z rówieśnikami czy opiekunami, uzależnienia od gier i związane z tym niejednokrotnie zachowania auto-agresywne.

W ocenie psychologa dyżurującego w Punkcie zdecydowana ich większość kwalifikuje się do konsultacji psychiatrycznej i podjęcia systematycznego leczenia.

Spośród porad psychologicznych, prawnych i socjalnych udzielonych w Punkcie korzystały osoby, które miały problemy o podłożu psychicznym:

- 1) 2019 r. - 2 osoby dorosłe z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) 2020 r. - 2 osoby dorosłe z zaburzeniami psychicznymi;
- 3) 2021 r. - 8 osób z zaburzeniami psychicznymi (w tym 5 osób dorosłych i 3 osoby w przedziale wiekowym od 15 do 17 roku życia), w danej grupie osób dwie miały zdiagnozowaną chorobę psychiczną;
- 4) 2022 r. - 12 osób z zaburzeniami psychicznymi (w tym 8 osób dorosłych i 4 osoby w przedziale wiekowym od 14 do 18 roku życia), w danej grupie osób dwie miały zdiagnozowaną chorobę psychiczną;
- 5) 2023 r. - 14 osób z zaburzeniami psychicznymi (w tym 7 osób dorosłych i 7 osób w przedziale wiekowym od 13 do 17 roku życia), w danej grupie osób dwie miały zdiagnozowaną chorobę psychiczną.

Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Choroby psychiczne – osoby dorosłe

W roku 2019 stopień niepełnosprawności uzyskało 148 osób niepełnosprawnych, w tym:

Podział wg stopnia niepełnosprawności:

- znaczny – 48
- umiarkowany – 77
- lekki – 23

Podział wg wieku:

- 16-25 lat – 12
- 26-40 lat – 21
- 41-59 lat – 70
- 60 + - 45

Podział wg płci:

- Kobiety – 80
- Mężczyźni – 68

Podział wg poziomu wykształcenia:

- Mniej niż podstawowe – 9
- Podstawowe i gimnazjalne – 33
- Zasadnicze – 38
- Średnie – 47
- Wyższe – 21

Podział wg zatrudnienia:

- Osoby pracujące – 22
- Osoby niepracujące – 126

W roku 2020 stopień niepełnosprawności uzyskało 179 osób, w tym:

Podział wg stopnia niepełnosprawności:

- znaczny – 97
- umiarkowany – 62
- lekki – 20

Podział wg wieku:

- 16-25 lat – 14
- 26-40 lat – 33
- 41-59 lat – 52
- 60 + - 80

Podział wg płci:

- Kobiety – 101
- Mężczyźni – 78

Podział wg poziomu wykształcenia:

- Mniej niż podstawowe – 8
- Podstawowe i gimnazjalne – 48
- Zasadnicze – 37
- Średnie – 62
- Wyższe – 24

Podział wg zatrudnienia:

- Osoby pracujące – 20
- Osoby niepracujące – 159

W roku 2021 stopień niepełnosprawności uzyskało 168 osób, w tym:

Podział wg stopnia niepełnosprawności:

- znaczny – 68
- umiarkowany – 79
- lekki – 21

Podział wg wieku:

- 16-25 lat – 16
- 26-40 lat – 25
- 41-59 lat – 62
- 60 + - 65

Podział wg płci:

- Kobiety – 90
- Mężczyźni – 78

Podział wg poziomu wykształcenia:

- Mniej niż podstawowe – 9
- Podstawowe i gimnazjalne – 48
- Zasadnicze – 37
- Średnie – 57
- Wyższe – 17

Podział wg zatrudnienia:

- Osoby pracujące – 28
- Osoby niepracujące – 140

W roku 2022 stopień niepełnosprawności uzyskało 218 osób, tym:

Podział wg stopnia niepełnosprawności:

- znaczny – 101
- umiarkowany – 93
- lekki – 24

Podział wg wieku:

- 16-25 lat – 13
- 26-40 lat – 36
- 41-59 lat – 72
- 60 + - 97

Podział wg płci:

- Kobiety – 111
- Mężczyźni – 107

Podział wg poziomu wykształcenia:

- Mniej niż podstawowe – 10
- Podstawowe i gimnazjalne – 59
- Zasadnicze – 54
- Średnie – 62
- Wyższe – 33

Podział wg zatrudnienia:

- Osoby pracujące – 34
- Osoby niepracujące – 184

W roku 2023 stopień niepełnosprawności uzyskało 227 osób, w tym:

Podział wg stopnia niepełnosprawności:

- znaczny – 116
- umiarkowany – 94
- lekki – 17

Podział wg wieku:

- 16-25 lat – 19
- 26-40 lat – 27
- 41-59 lat – 70
- 60 + - 111

Podział wg płci:

- Kobiety – 132
- Mężczyźni – 95

Podział wg poziomu wykształcenia:

- Mniej niż podstawowe – 13
- Podstawowe i gimnazjalne – 65
- Zasadnicze – 55
- Średnie – 72
- Wyższe – 22

Podział wg zatrudnienia:

- Osoby pracujące – 29
- Osoby niepracujące – 198

Choroby psychiczne – dzieci

W roku 2019 stopień niepełnosprawności uzyskało 5 dzieci, w tym:

Podział wg wieku:

- Do 3 r.ż. – 0
- 4-7 r.ż. – 1
- 8-16 r.ż. – 4

Podział wg płci:

- Kobiety – 1
- Mężczyźni – 4

W roku 2020 stopień niepełnosprawności uzyskało 6 dzieci, w tym:

Podział wg wieku:

- Do 3 r.ż. – 0
- 4-7 r.ż. – 2
- 8-16 r.ż. – 4

Podział wg płci:

- Kobiety – 2
- Mężczyźni – 4

W roku 2021 stopień niepełnosprawności uzyskało 11 dzieci, w tym:

Podział wg wieku:

- Do 3 r.ż. – 2
- 4-7 r.ż. – 2
- 8-16 r.ż. – 7

Podział wg płci:

- Kobiety – 2
- Mężczyźni – 9

W roku 2022 stopień niepełnosprawności uzyskało 12 dzieci, w tym:

Podział wg wieku:

- Do 3 r.ż. – 2
- 4-7 r.ż. – 3
- 8-16 r.ż. – 7

Podział wg płci:

- Kobiety – 2
- Mężczyźni – 10

W roku 2023 stopień niepełnosprawności uzyskało 10 dzieci, w tym:

Podział wg wieku:

- Do 3 r.ż. – 0
- 4-7 r.ż. – 1
- 8-16 r.ż. – 9

Podział wg płci:

- Kobiety – 7
- Mężczyźni – 3

Niepełnosprawność intelektualna – osoby dorosłe

W roku 2019 stopień niepełnosprawności uzyskało 13 osób dorosłych, w tym:

Podział wg stopnia niepełnosprawności:

- znaczny – 5
- umiarkowany – 7
- lekki – 1

Podział wg wieku:

- 16-25 lat – 9
- 26-40 lat – 2
- 41-59 lat – 1
- 60 + - 1

Podział wg płci:

- Kobiety – 7
- Mężczyźni – 6

Podział wg poziomu wykształcenia:

- Mniej niż podstawowe – 3
- Podstawowe i gimnazjalne – 4
- Zasadnicze – 4
- Średnie – 2
- Wyższe – 0

Podział wg zatrudnienia:

- Osoby pracujące – 0
- Osoby niepracujące – 13

W roku 2020 stopień niepełnosprawności uzyskało 16 osób dorosłych, w tym:

Podział wg stopnia niepełnosprawności:

- znaczny – 10
- umiarkowany – 6
- lekki – 0

Podział wg wieku:

- 16-25 lat – 13
- 26-40 lat – 1
- 41-59 lat – 2
- 60 + - 0

Podział wg płci:

- Kobiety – 5
- Mężczyźni – 11

Podział wg poziomu wykształcenia:

- Mniej niż podstawowe – 9
- Podstawowe i gimnazjalne – 2
- Zasadnicze – 4
- Średnie – 1
- Wyższe – 0

Podział wg zatrudnienia:

- Osoby pracujące – 1
- Osoby niepracujące – 15

W roku 2021 stopień niepełnosprawności uzyskało 25 osób dorosłych, w tym:

Podział wg stopnia niepełnosprawności:

- znaczny – 15
- umiarkowany – 8
- lekki – 2

Podział wg wieku:

- 16-25 lat – 12
- 26-40 lat – 7
- 41-59 lat – 5
- 60 + - 1

Podział wg płci:

- Kobiety – 15
- Mężczyźni – 10

Podział wg poziomu wykształcenia:

- Mniej niż podstawowe – 6
- Podstawowe i gimnazjalne – 15
- Zasadnicze – 4
- Średnie – 0
- Wyższe – 0

Podział wg zatrudnienia:

- Osoby pracujące – 1
- Osoby niepracujące – 24

W roku 2022 stopień niepełnosprawności uzyskało 30 osób dorosłych, w tym:

Podział wg stopnia niepełnosprawności:

- znaczny – 19
- umiarkowany – 10
- lekki – 1

Podział wg wieku:

- 16-25 lat – 14
- 26-40 lat – 12
- 41-59 lat – 3
- 60 + - 1

Podział wg płci:

- Kobiety – 9
- Mężczyźni – 21

Podział wg poziomu wykształcenia:

- Mniej niż podstawowe – 13
- Podstawowe i gimnazjalne – 11
- Zasadnicze – 4
- Średnie – 2
- Wyższe – 0

Podział wg zatrudnienia:

- Osoby pracujące – 4
- Osoby niepracujące – 26

W roku 2023 stopień niepełnosprawności uzyskały 24 osoby dorosłe, w tym:

Podział wg stopnia niepełnosprawności:

- znaczny – 14
- umiarkowany – 10
- lekki – 0

Podział wg wieku:

- 16-25 lat – 10
- 26-40 lat – 8
- 41-59 lat – 4
- 60 + - 2

Podział wg płci:

- Kobiety – 10
- Mężczyźni – 14

Podział wg poziomu wykształcenia:

- Mniej niż podstawowe – 9
- Podstawowe i gimnazjalne – 9
- Zasadnicze – 4
- Średnie – 2
- Wyższe – 0

Podział wg zatrudnienia:

- Osoby pracujące – 5
- Osoby niepracujące – 19

Niepełnosprawność intelektualna – dzieci

W roku 2019 stopień niepełnosprawności uzyskało 7 dzieci, w tym:

Podział wg wieku:

- Do 3 r.ż. – 1
- 4-7 r.ż. – 3
- 8-16 r.ż. – 3

Podział wg płci:

- Kobiety – 2
- Mężczyźni – 5

W roku 2020 stopień niepełnosprawności uzyskało 17 dzieci, w tym:

Podział wg wieku:

- Do 3 r.ż. – 2
- 4-7 r.ż. – 3
- 8-16 r.ż. – 12

Podział wg płci:

- Kobiety – 6
- Mężczyźni – 11

W roku 2021 stopień niepełnosprawności uzyskało 17 dzieci, w tym:

Podział wg wieku:

- Do 3 r.ż. – 0
- 4-7 r.ż. – 2
- 8-16 r.ż. – 15

Podział wg płci:

- Kobiety – 6
- Mężczyźni – 11

W roku 2022 stopień niepełnosprawności uzyskało 14 dzieci, w tym:

Podział wg wieku:

- Do 3 r.ż. – 2
- 4-7 r.ż. – 3
- 8-16 r.ż. – 9

Podział wg płci:

- Kobiety – 5
- Mężczyźni – 9
-

W roku 2023 stopień niepełnosprawności uzyskało 24 dzieci, w tym:

Podział wg wieku:

- Do 3 r.ż. – 1
- 4-7 r.ż. – 9
- 8-16 r.ż. – 14

Podział wg płci:

- Kobiety – 7
- Mężczyźni – 17

2) Dom Pomocy Społecznej w Wiśniowej Górze.

Informacje ogólne dotyczące instytucji

Tel. 42 213 23 41, fax 42 213 23 09

Email: dpswg@poczta.onet.pl

Dom Pomocy Społecznej w Wiśniowej Górze jest jednostką organizacyjną Powiatu Łódzkiego Wschodniego, działającą stacjonarnie i całodobowo i przeznaczoną dla 133 osób bez względu na płeć z diagnozą przewlekłej choroby psychicznej. Osoby te, ze względu na przewlekły charakter choroby i okresowe nasilenia objawów chorobowych nie posiadają umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji i świadomego kierowania własnym życiem, dlatego też nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w środowisku. Dzięki placówce takiej jak Dom Pomocy Społecznej w Wiśniowej Górze osoby te znajdują zrozumienie, bezpieczeństwo oraz profesjonalną opiekę i indywidualne wsparcie, adekwatne do ich potrzeb. Mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej w Wiśniowej Górze są traktowani podmiotowo, zgodnie z poszanowaniem ich praw, dzięki czemu poprawie ulega jakość ich życia oraz zwiększa się poczucie akceptacji i bezpieczeństwa, mimo obecności ograniczeń, jakie narzuciła im choroba.

Każdy mieszkaniec posiada pracownika pierwszego kontaktu, który obserwuje jego potrzeby, trudności i zainteresowania oraz tworzy cele do realizacji, na podstawie których sporządza Indywidualny Plan Wsparcia. Mieszkańcy są pod stałą opieką psychologa oraz psychiatry, co stanowi ważny aspekt w kontekście pomocy w odzyskiwaniu względnej stabilności psychofizycznej, oczekiwanej jakości życia. Dom Pomocy Społecznej w Wiśniowej Górze posiada 1, 2 i 3-osobowe pokoje, sale rehabilitacji i terapii zajęciowej, salę przeznaczoną do hydroterapii, kaplicę oraz stołówkę. W holu domu znajdują się telewizory, kanapy, stoły do grania w bilard oraz krzesła i stoliki. Corocznie, wśród pracowników organizowane są szkolenia m.in. z zakresu praw i obowiązków mieszkańców DPS, kierunków prowadzonej terapii, metod pracy, pierwszej pomocy, profilaktyki i zapobieganiu zachowaniom agresywnym i nieakceptowalnym społecznie, proponowanej aktywności podejmowanej w ramach terapii zajęciowej. W DPS odbywa się czynna współpraca z rodzinami mieszkańców, co przyczynia się do poczucia bezpieczeństwa zarówno rodzin jak i ich bliskich umieszczonych w DPS. Mieszkańcy DPS integrują się ze środowiskiem poprzez branie udziału w wielu uroczystościach i wydarzeniach kulturalnych organizowanych poza DPS. Wobec chęci jak najlepszego rozpoznania potrzeb mieszkańców powstała Rada Mieszkańców, co wiąże się z kształtowaniem właściwych stosunków między personelem, a mieszkańcami oraz kształtowaniem samodzielności i niezależności mieszkańców.

Diagnoza problemu zaburzeń psychicznych występujących w DPS w Wiśniowej Górze (rok 2023)

Epidemiologia

Stabilna kondycja psychiczna to jeden z podstawowych elementów w dążeniu do poczucia dobrostanu człowieka. W Domu Pomocy Społecznej w Wiśniowej Górze przebywają osoby z przewlekłymi chorobami psychicznymi i/lub niepełnosprawnością intelektualną, co oznacza, że niemożliwym jest ich całkowite wyleczenie.

Personel DPS dba o to, by powstałe deficyty i związane z tym trudności nie pogłębiały się w szybkim tempie. Rozmowy z psychologiem i psychiatrą, dobranie odpowiedniej farmakoterapii i nadzór w jej przyjmowaniu, czynne uczestnictwo w zajęciach terapii wspomagają i zapobiegają zachowaniom powszechnie uznawanym za agresywne, zagrażającym sobie i innym – nieakceptowanym społecznie.

Wśród pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej w Wiśniowej Górze wyróżnia się następujące jednostki chorobowe:

- Schizofrenia: paranoidalna;
- Niepełnosprawność intelektualna: w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym;
- Uzależnienie od alkoholu;
- Zaburzenia nastroju: Choroba afektywna dwubiegunowa (ChAD), organiczne zaburzenia nastroju (afektywne);
- Zaburzenia organiczne;
- Zaburzenia otępienne (otępienie w chorobie Alzheimera, otępienie naczyniowe, otępienie naczyniowe nieokreślone, otępienie alkoholowe, otępienie nieokreślone, otępienie wieloprzyczynowe).

Należy nadmienić, iż stworzono osobną kategorię dla zaburzeń organicznych i zaburzeń otępiennych, mimo, iż zaburzenia otępienne kwalifikują się do zaburzeń organicznych (ICD-10) tj. wywołanych dysfunkcją mózgu, jednak na potrzeby statystyk rozdzielono je, by uzyskać pełniejszy, zróżnicowany obraz poszczególnych chorób.

Tabela 1. Rozkład jednostek chorobowych w Domu Pomocy Społecznej w roku 2023

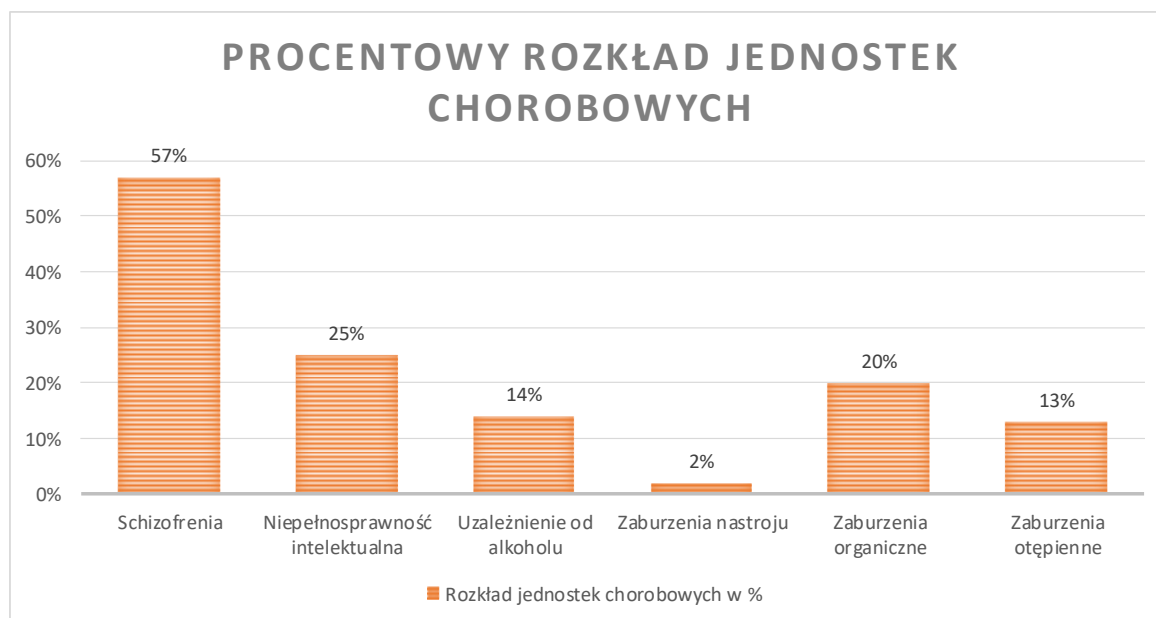
Jednostka chorobowa	2023 r.	Procentowo w odniesieniu do ogólnej liczby mieszkańców – 134 osoby
Schizofrenia	77	57%
Niepełnosprawność intelektualna	34	25%
Uzależnienie od alkoholu	19	14%
Zaburzenia nastroju	3	2%
Zaburzenia organiczne	27	20%
Zaburzenia otępienne	18	13%

Część mieszkańców Domu Pomocy Społecznej ma podwójne diagnozy, stąd większa liczebność aniżeli wynosi liczba mieszkańców. Najczęściej diagnozy podwójne obserwowane są wśród osób uzależnionych od alkoholu, bowiem wraz z tym dochodzi najczęściej do zmian organicznych, a co za tym idzie do zaburzeń otępiennych. 5 osób spośród osób uzależnionych od alkoholu ma diagnozę pod postacią schizofrenii paranoidalnej.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba mieszkańców wynosiła 134 osoby (47 kobiet i 87 mężczyzn).

Wykres 1. Procentowy rozkład jednostek chorobowych na dzień 31.12.2023 r.

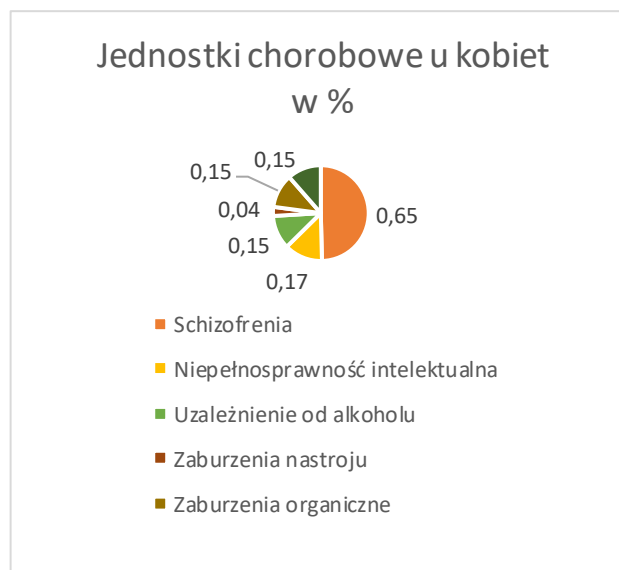
Można zaobserwować, iż najczęściej występującą jednostką chorobową wśród mieszkańców DPS jest schizofrenia. We wszystkich zdiagnozowanych przypadkach była to schizofrenia paranoidalna. Drugą spośród najczęściej występujących jednostek chorobowych jest niepełnosprawność intelektualna. Kolejnymi grupami chorób począwszy od tej występującej najczęściej są zaburzenia organiczne, uzależnienie od alkoholu, zaburzenia otępienne.

Zaburzenia nastroju zdiagnozowano u trzech osób zamieszkujących Dom Pomocy Społecznej w Wiśniowej Górze, co stanowi niewielki, bo 2% odsetek osób zamieszkujących DPS. U dwóch z trzech zdiagnozowanych osób występuje choroba afektywna dwubiegunowa, natomiast u trzeciej z grupy osób z zaburzeniami nastroju występują organiczne zaburzenia nastroju.

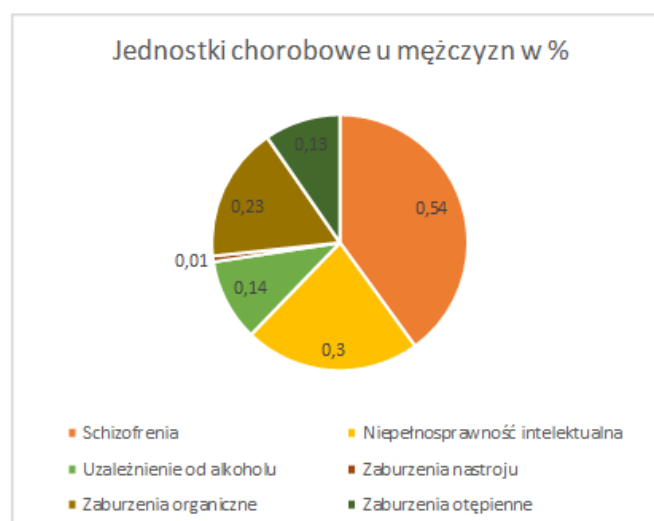
Porównanie jednostek chorobowych u kobiet i mężczyzn w 2023 r.

Wykres 2. Procentowy udział jednostek chorobowych w populacji kobiet będących mieszkankami Domu Pomocy Społecznej w Wiśniowej Górze w roku 2023

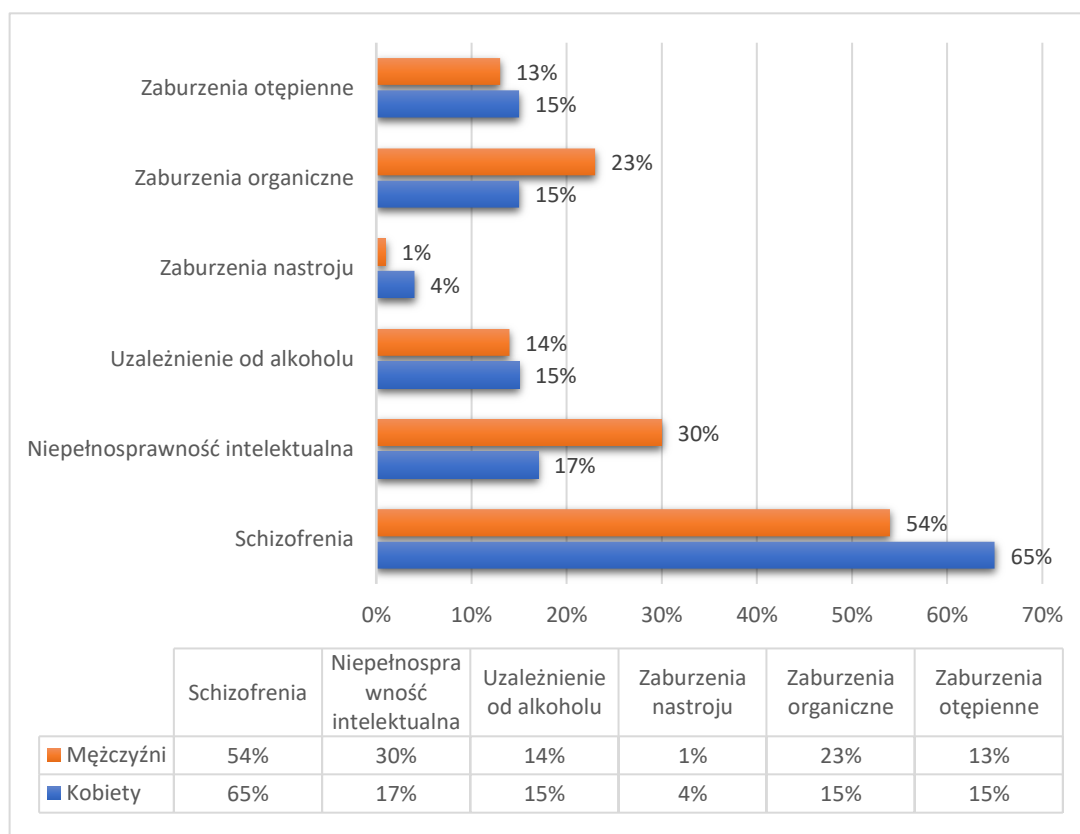
Najczęściej występującą jednostką chorobową wśród kobiet była schizofrenia paranoidalna, zdiagnozowana u 30 kobiet. Kolejną co do częstości występowania była niepełnosprawność intelektualna zdiagnozowana u 8 kobiet. Zarówno uzależnienie od alkoholu, zaburzenia organiczne oraz zaburzenia otępienne – zostały zdiagnozowane u 7 kobiet. 2 kobiety zmagają się z zaburzeniami nastroju.

Wykres 3. Procentowy udział jednostki chorobowej w populacji mężczyzn będących mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej w Wiśniowej Górze w roku 2023

Najczęściej występującą jednostką chorobową wśród mężczyzn była schizofrenia, zdiagnozowana u 47 spośród 87 mężczyzn. Niepełnosprawność intelektualna była drugą co do występowania jednostką chorobową, zmagало się z nią 26 mężczyzn. Na zaburzenia organiczne cierpiało 20 mężczyzn. Uzależnionych od alkoholu mężczyzn jest 12, co stanowi 14% ogółu mężczyzn. Podobnie wygląda sytuacja wobec zaburzeń otępiennych, z którymi zmagają się 11 mężczyzn. Niski, jednoprocentowy wynik odnosi się do zaburzeń nastroju, bowiem tylko jeden mężczyzna posiada diagnozę zakwalifikowaną wg. ICD-10 do zaburzeń nastroju.

Wykres 4. Procentowe porównanie jednostek chorobowych ze względu na płeć wśród mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Wiśniowej Górze w roku 2023

Ze względu na znaczną przewagę mężczyzn (87 os.) nad kobietami (47 os.), a co za tym idzie powstałe dysproporcje, analiza odnośnie przewagi procentowej międzypłciowej może nie być wiarygodna. Wiadomym jest jednak, iż najbardziej rozpowszechnioną jednostką zarówno wśród kobiet jak i wśród mężczyzn była schizofrenia paranoidalna (30 kobiet, 47 mężczyzn). Zdecydowaną przewagę wyróżniały się zaburzenia organiczne i niepełnosprawność intelektualna wśród mężczyzn. Na zaburzenia nastroju zdiagnozowane zostały 2 kobiety i 1 mężczyzna. Uzależnienie od alkoholu (7 kobiet, 12 mężczyzn) jak i zaburzenia otępienne (7 kobiet, 11 mężczyzn) są rozpowszechnione w nieco wyższym stopniu wśród mężczyzn.

Tabela 2. Liczba hospitalizacji psychiatrycznych mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Wiśniowej Górze w roku 2023

Liczba hospitalizacji psychiatrycznych w roku 2023	
Poniżej 7 dni	2
7-14 dni	0
15-31 dni	6
Powyżej miesiąca	3
Powyżej 3 miesięcy	2

W 2023 r. łączna liczba hospitalizacji psychiatrycznych wyniosła 13. Pięć osób z kręgu osób hospitalizowanych przebywało w szpitalu więcej niż jeden raz, czego przyczyną było pogorszenie stanu psychicznego i znaczna dezorganizacja zachowania.

Dostępność opieki psychiatrycznej oraz psychologicznej jest ważnym czynnikiem minimalizującym ryzyko pojawienia się znacznych zmian zachowania, a co za tym idzie leczenia i obserwacji w warunkach ambulatoryjnych.

Kierunki i formy prowadzonej terapii

Działania terapeutyczne w Domu Pomocy Społecznej w Wiśniowej Górze nakierowane są na dobro i indywidualne wsparcie drugiego człowieka. W obrazie klinicznym jednostek chorobowych obecnych wśród mieszkańców DPS m.in. w schizofrenii, jedną z cech charakterystycznych jest wycofanie społeczne, dlatego w swojej pracy kładzie się nacisk na aktywizację, rozwój umiejętności społecznych oraz kompetencji przydatnych w życiu codziennym.

Pracownik pierwszego kontaktu tworzy indywidualny plan wsparcia mieszkańca, który ma na celu ustalenie potrzeb i celów do realizacji, a zawarta w nim ocena stanu psychofizycznego oraz dotychczas nabytych umiejętności jest cenną wskazówką do dalszej pracy terapeutycznej, rozpoznania obszarów nad którymi należy pracować. Każdy mieszkaniec jest pod stałą opieką psychologa i psychiatry.

Psycholog zatrudniony w Domu Pomocy pomaga w adaptacji do nowej sytuacji, wzmacnia poczucie własnej wartości, przywraca poczucie sprawstwa i kompetencji oraz niweluje poczucie osamotnienia i opuszczenia. Zajmuje się również rozwiązywaniem i/lub pomocą przy rozwiązywaniu i opanowywaniu konfliktów w ramach działań z zakresu interwencji kryzysowej. Prowadzi rozmowy wspierające, psychoedukacje, a także zajęcia z zakresu rozpoznawania własnych emocji i sposobów radzenia sobie z nimi. Oprócz kontaktu indywidualnego z mieszkańcami psycholog kontaktuje się również z ich rodzinami celem omówienia aktualnego stanu zdrowia, zachowań, funkcjonowania na co dzień, a także ewentualnych konfliktów i problemów.

Stan psychiczny każdego mieszkańca monitorowany jest również przez lekarza psychiatrę. W razie powstania istotnych zmian w zachowaniu personel opracowuje indywidualne rozwiązanie problemu – co ze względu na stan psychiczny jednostki nie zawsze może przekładać się na jego polepszenie, dlatego też lekarz psychiatra po konsultacji może dokonać modyfikacji dotychczasowego leczenia.

Działania terapeutyczne realizowane są również przez pracowników terapii zajęciowej – instruktorów kulturalno-oświatowych, terapeutów zajęciowych, rehabilitantów. Zajęcia prowadzone przez pracowników terapii zajęciowej mają na celu usprawnienie mieszkańców w zakresie czynności samoobsługowych – mają one zapewnić poczucie samodzielności, decyzyjności i sprawczości, a także wspierać zdrowie i zapewniać dobre samopoczucie. Do czynności tych należy m.in. cotygodniowe, wspólne robienie zakupów (poznanie wartości pieniądza, planowanie i dysponowanie, różnicowanie – rzeczy zbędne/niezbędne), a także integracja społeczna w ramach wyjazdów integracyjnych czy wydarzeń kulturalnych organizowanych w Domu Pomocy Społecznej w Wiśniowej Górze jak i poza nim.

Ważnym aspektem dla mieszkańców DPS jest wiara i zaspokajanie potrzeb religijnych, dlatego też codziennie, o stałej porze dnia odbywa się modlitwa Anioł Pański, w każdą sobotę odprawiana jest Msza Święta, a także obchodzone są święta kościelne.

Aktywny udział w procesie terapeutycznym biorą również fizjoterapeuci, odpowiedzialni za utrzymanie stabilnego stanu zdrowia fizycznego i/lub usprawnianie i przeprowadzanie przez okres rekonwalescencji po różnego rodzaju zabiegach, złamaniach czy innych dysfunkcjach nabytych bądź wrodzonych za pomocą różnorodnych ćwiczeń i zabiegów leczniczych.

Obecnie dostępnych jest wiele różnorodnych form terapii, które uzupełniają standardowe leczenie farmakologiczne, co pomaga osiągnąć lepsze rezultaty i stabilny stan zdrowia psychofizycznego. W Domu Pomocy Społecznej w Wiśniowej Górze dostępnymi i realizowanymi formami terapii są:

- **Ergoterapia** – zwana terapią przez pracę, to metoda rehabilitacji, wykorzystująca różnego rodzaju prace umożliwiające mieszkańcowi kształtowanie określonych

umiejętności i sprawności tj. ruchowe, koncentracji, pamięci. Należy do nich krawiectwo, ogrodnictwo, prace porządkowe na rzecz domu, ceramika.

- **Socjoterapia** – metoda terapii, mająca na celu włączenie osób chorych psychicznie oraz osób niepełnosprawnych i/lub wykluczonych do życia społecznego. Ma na celu poprawę funkcjonowania w grupie społecznej. Należy do niej: ludoterapia, trening kulinarny, trening samoobsługowy, trening umiejętności (informatycznych, edukacja z zakresu pisania, liczenia – ćwiczenia funkcji poznawczych), trening ekonomiczny – zakupy, planowanie budżetu.
- **Terapia ruchem** - inaczej kinezyterapia, u której podstaw leży nadanie ruchowi leczniczego charakteru. Celem głównym kinezyterapii jest przywrócenie lub utrzymanie całkowitej lub częściowej sprawności fizycznej w miarę możliwości jednostki. Należą do niej: gry i zabawy na świeżym powietrzu, ćwiczenia manualne, segregacja elementów;
- **Rekreacja** – zasadniczym jej celem jest poprawa jakości życia w kontekście zdrowotnym. Należą do niej spacer po lasach, wyjścia na zakupy, wyjścia do lokalnych pizzerii i lodziarni, wycieczki, wyjazdy do kina;
- **Zooterapia** – inaczej animaloterapia, to terapia z udziałem zwierząt – naturalna metoda leczenia i rehabilitacji pacjenta poprzez dobroczynny kontakt ze zwierzęciem. Należy do niej dogoterapia, opieka nad zwierzętami takimi jak rybki, ptaki;
- **Arteterapia** – wykorzystywanie w procesie terapeutycznym różnych form sztuki, odchodząc od wartości artystycznej dzieła, a biorąc pod uwagę sam proces tworzenia oraz jego wpływ na lepsze samopoczucie psychiczne i fizyczne mieszkańca. Należy do niej: muzykoterapia, plastykoterapia (rysunek, malarstwo, rzeźba, zdobnictwo, dekoratorstwo), biblioterapia, teatroterapia, filmoterapia, bajkoterapia.

Warsztat Terapii Zajęciowej „Wisienka” w Wiśniowej Górze

Zgodnie z założeniami Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2019-2022 w 2022 roku powstał, w ramach Domu Pomocy Społecznej w Wiśniowej Górze, Warsztat Terapii Zajęciowej „Wisienka”.

Warsztat jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo komórką stwarzającą osobom z niepełnosprawnościami niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Warsztat Terapii Zajęciowej „Wisienka” oferuje usługi ukierunkowane na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia. Głównym celem jest przystosowanie społeczno – zawodowe uczestników i osiągnięcie poprzez pracę jak najwyższego poziomu ich dojrzałości społecznej i samodzielności. Zajęcia uczą prawidłowego zachowania się w kontaktach i komunikacji międzyludzkiej, rozwijają zainteresowania oraz przygotowują do aktywnego i twórczego spędzania czasu wolnego. Dla osób z niepełnosprawnością bardzo ważne jest podniesienie poziomu ich samodzielności w życiu codziennym oraz możliwość przebywania w towarzystwie. Pozwala to wykształcić poczucie wiary we własną wartość.

WTZ przeznaczony jest dla 20 osób z orzeczoną umiarkowaną lub znacznym stopniem niepełnosprawności posiadających w orzeczeniu wskazanie do terapii zajęciowej.

Wszyscy uczestnicy mają niepełnosprawność intelektualną, dodatkowo 10 osób ma zdiagnozowaną chorobę psychiczną.

Do Warsztatu Terapii Zajęciowej „Wisienka” uczęszcza 7 kobiet i 13 mężczyzn.

Przedział wiekowy uczestników klasyfikuje się w następujący sposób: 20-30 lat- 5 osób, 31-40 lat- 8 osób, 41-50 lat- 6 osób, 51-60 lat- 1 osoba.

Uczestnicy Warsztatu w większości mają stwierdzony znaczny stopień niepełnosprawności (15 osób), pozostałe 5 osób posiada umiarkowany stopień niepełnosprawności.

Warsztat czynny jest 5 dni w tygodniu tj. od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 16:00, z możliwością dowożenia uczestników dostosowanym dla osób z niepełnosprawnościami samochodem.

Rehabilitacja w Warsztacie Terapii Zajęciowej „Wisienka” odbywa się głównie poprzez terapię zajęciową prowadzoną w 4 pracowniach:

- 1) Pracowni arteterapii;
- 2) Pracowni kulinarnej;
- 3) Pracowni umiejętności życia codziennego i higieny osobistej;
- 4) Pracowni komputerowo- intrologatorskiej.

Dodatkowo prowadzone są zajęcia ogólnousprawniające oraz wsparcie psychologiczne.

W Warsztacie prowadzona jest zarówno terapia grupowa jak i indywidualna. Uczestnicy wykonują zadania przygotowane, dobrane i dostosowane do ich indywidualnych możliwości psychofizycznych. Zajęcia w pracowniach odbywają się w 5-cio osobowych grupach, zgodnie z planem pracy poszczególnych pracowni, ze szczególnym uwzględnieniem założeń i celów w indywidualnych programach rehabilitacyjnych opracowywanych dla każdego uczestnika.

Metody i formy terapii prowadzonej w Warsztacie Terapii Zajęciowej „Wisienka” w Wiśniowej Górze:

- 1) Arteterapia, która ma na celu rozwijanie poczucia estetyki, kreatywności, wyobraźni i wrażliwości na piękno poprzez poznawanie różnych technik artystycznych. Podczas zajęć uczestnicy usprawniają czynności manualne i wyobraźnię oraz koordynację wzrokowo-ruchową. Ćwiczą koncentrację oraz pamięć. Pracując w grupie uczą się współpracy, rozwijają komunikację interpersonalną tworząc koleżeńskie relacje z innymi uczestnikami.
- 2) Ergoterapia, której celem jest tutaj nabycie przez uczestników umiejętności przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, przestrzegania czasu pracy, zorganizowanie stanowiska pracy oraz kształtowanie umiejętności samodzielnego rozwiązywania drobnych problemów i motywowania się do działania. Zadaniem zajęć terapeutycznych w ramach ergoterapii jest również kształtowanie u uczestników umiejętności przydatnych w wykonywaniu określonej pracy. Uczestnicy nabywają umiejętność pracy w zespole oraz poszanowania cudzej pracy.
- 3) Socjoterapia, która ma na celu uświadomienie uczestnikom zasad społecznego postępowania, właściwego zachowywania się w miejscach publicznych, pobudzenia zaradności osobistej oraz aktywności społecznej. Niwelowanie lęków związanych z przebywaniem w obcym środowisku oraz wyrobienie poczucia większej wartości. Przygotowywanie uczestników do samodzielnego załatwiania spraw urzędowych, dokonywania samodzielnego zakupów poprzez realizację treningu ekonomicznego prowadzonego w Warsztacie.
- 4) Zajęcia z psychologiem, których celem jest przygotowanie uczestników do sytuacji oraz warunków, które mogą wystąpić na skutek ich niepełnosprawności, adaptacja w sferze intelektualnej i emocjonalnej, ustalenie i przyjęcie określonego systemu wartości, postaw oraz indywidualnych oczekiwań. Zajęcia z psychologiem mają również na celu naukę adekwatnych do sytuacji reakcji emocjonalnych, wyrabianie tolerancji na trudne sytuacje oraz niwelowanie negatywnych zachowań uczestników.
- 5) Ćwiczenia ruchowe, mające na celu przywracanie i poprawę ogólnej sprawności fizycznej oraz koordynacji ruchowej uczestników, rozwijanie motoryki małej i dużej, utrzymanie prawidłowej postawy ciała, pobudzenie aktywności serca, poprawę

samopoczucia, likwidację zbędnej tkanki tłuszczowej, utrzymanie i wzmocnienie siły mięśni, likwidowanie przykurczów. Zajęcia realizowane są zarówno w sali ćwiczeń ruchowych przy wykorzystaniu sprzętów i przyborów ćwiczebnych jak i na świeżym powietrzu.

W placówce w ramach rehabilitacji społecznej stwarzane są osobom niepełnosprawnym możliwości kształtowania i rozwoju swoich zdolności, poszerzania i utrwalania wiedzy, poprawy zaradności osobistej, sprawności psychofizycznej, przystosowania i funkcjonowania społecznego oraz pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podejmowania satysfakcjonującego i samodzielnego życia. Ponadto w ramach rehabilitacji zawodowej wdrażane są działania rozwijające zainteresowania i upodobania w zakresie kształtowania podstawowych i specjalistycznych umiejętności niezbędnych na stanowisku pracy. Wszystkie działania zmierzają do jak najefektywniejszej i optymalnej pomocy osobom z niepełnosprawnościami, będącymi uczestnikami Warsztatu. Prowadzona terapia jest działaniem wielokierunkowym, opartym na wykorzystaniu tkwiącego w każdym uczestniku potencjału rozwojowego. Podczas jej trwania uczestnicy wdrażani są do wykonywania określonych zadań, opanowują konkretne techniki, poznają odpowiednie przyrządy i przybory oraz utrwalają nawyki związane z samoobsługą. Terapia prowadzona jest za pomocą różnych metod i technik, przy wykorzystaniu odpowiednich narzędzi.

Środowiskowy Dom Samopomocy

Zgodnie z założeniami Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2019-2022 w trakcie realizacji jest zadanie polegające na utworzeniu Środowiskowego Domu Samopomocy na terenie Domu Pomocy Społecznej w Wiśniowej Górze.

Budynek przeznaczony na Środowiskowy Dom Samopomocy jest po całkowitej przebudowie i modernizacji, zakończonej w 2024 r. Dostosowany został pod względem architektonicznym i urbanistycznym do osób niepełnosprawnych ze szczególnymi potrzebami. W ramach inwestycji w Środowiskowym Domu Samopomocy uczestniczyć ma 25 osób, w tym osoby przewlekle psychicznie chore, osoby niepełnosprawne intelektualnie oraz osoby ze spektrum autyzmu lub z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Planowane rozpoczęcie działalności Środowiskowego Domu Samopomocy ma nastąpić w IV kwartale 2024 r.

3) Dom Pomocy Społecznej w Lisowicach.

Ogólne informacje o instytucji

adres: Lisowice 13, 95-040 Koluszki

tel. 46 831-05-14, 46 831-11-21

e-mail: dpslisowice01@dps.pl

Dom Pomocy Społecznej w Lisowicach jest powiatową jednostką organizacyjną.

Dom jest placówką stacjonarną stałego lub okresowego pobytu, przeznaczoną dla 59 osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie. Położony jest w gminie Koluszki. Siedziba Domu mieści się w dwóch budynkach. Jednym z nich jest zabytkowy pałac z przełomu XVIII i XIX w otoczony 7 ha działką. Drugi z budynków w roku 2018 został wyremontowany,

spełniając tym samym obowiązujące standardy. DPS w Lisowicach dysponuje 1, 2, 3 i 4 osobowymi pokojami dla mieszkańców, przestronną stołówką, salą pobytu dziennego, salą do terapii zajęciowej i rehabilitacji. Malownicze położenie Domu przy akwie wodnym w Lisowicach wokół zrewitalizowanego parku z nowymi nasadzeniami i alejami spacerowymi szczególnie zachęca do wypoczynku i rekreacji.

Park jest dostępny dla wszystkich, którzy kochają przyrodę i wypoczynek w ciszy.

Dom zapewnia swoim mieszkańcom warunki do bezpiecznego i godnego życia oraz niezależność adekwatną do stopnia ich sprawności. Dom zapewnia całodobowe wsparcie i opiekę, zaspokaja potrzeby bytowe, pielęgnacyjne, opiekuńcze, wspomagające i religijne swoich mieszkańców.

Zakres świadczonych usług jest realizowany w oparciu o indywidualne plany wsparcia opracowywane przez zespoły terapeutyczno-opiekuńcze. Działania wynikające z indywidualnego planu wsparcia koordynuje pracownik zwany „pracownikiem pierwszego kontaktu” wskazany przez mieszkańca, jeżeli wybór ten jest możliwy ze względu na stan zdrowia mieszkańca i organizację pracy.

W celu właściwej realizacji zadań Dom zatrudnia między innymi: psychologa, instruktora terapii zajęciowej, instruktora d.s. kulturalno-oświatowych, pracownika socjalnego i opiekunów. Dom Pomocy Społecznej w Lisowicach minimum raz na 2 lata organizuje szkolenie dla pracowników na temat praw mieszkańców DPS i kierunków prowadzonych terapii. Zawieranie porozumień z wolontariuszami oraz realizacja praktyk zawodowych zapewnia lepszą opiekę nad podopiecznymi. Duży nacisk kładzie się na stworzenie atmosfery życzliwości i wzajemnego zaufania oraz eliminację monotonii życia codziennego. Działania wszystkich pracowników nakierowane są na zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i własnej wartości u podopiecznych, co ma istotne znaczenie dla ich funkcjonowania. Mieszkańcy DPS integrują się ze środowiskiem lokalnym biorąc udział w wielu uroczystościach organizowanych przez Powiat Łódzki Wschodni, Gminę Koluszki, inne samorządy oraz zaprzyjaźnione DPS-y.

Diagnoza problemu zaburzeń psychicznych (lata 2019-2022)

Dane statystyczne dotyczące mieszkańców DPS w Lisowicach.

1. Choroby psychiczne w Domu Pomocy Społecznej w Lisowicach.

Lp.	Zakres danych	2019	2020	2021	2022
1	Ilość mieszkańców – stan na koniec roku	62	60	59	61
2	Ilość mieszkańców z niepełnosprawnością intelektualną	62	60	59	61
3	Ilość mieszkańców z zaburzeniem psychicznym (schizofrenia)	2	2	2	2
4	Ilość mieszkańców uzależnionych od alkoholu	4	4	4	4

2. Pozostałe dane liczbowe dotyczące mieszkańców DPS w Lisowicach.

1	Ilość mieszkańców ubezwłasnowolnionych całkowicie	28	27	26	27
2	Ilość mieszkańców ubezwłasnowolnionych częściowo	1	1	1	1
3	Ilość mieszkańców, dla których Sąd ustalił kuratora do wspierania w codziennym życiu	18	16	16	16
4	Ilość rodzin utrzymujących systematyczne kontakty z mieszkańcem	14	14	13	14
5	Ilość opiekunów prawnych, będących członkami rodziny podopiecznych	16	15	14	15
6	Ilość opiekunów prawnych, będących pracownikami DPS	10	11	11	11
7	Ilość opiekunów prawnych, niebędącymi członkami rodziny ani pracownikami DPS	2	2	2	2
8	Ilość mieszkańców przyjętych do DPS przed 01.01.2004r. („stare zasady”)	28	25	24	24
9	Ilość mieszkańców przyjętych do DPS po 01.01.2004r. („nowe zasady”)	34	35	35	37

Stan mieszkańców na dzień:

31.12.2019 r. - 62 osoby

31.12.2020 r. – 60 osób

31.12.2021 r. – 59 osób

31.12.2022 r. – 61 osób

4) Dzienny Dom Pomocy.

Ogólne informacje o instytucji:

adres: Wiśniowa Góra, ul. 1-go Maja 5/7, 95-020 Andrespol,

tel. 42 242 58 10/11

e-mail: dpswg@poczta.onet.pl

Dzienny Dom Pomocy z siedzibą w Wiśniowej Górze jest jednostką organizacyjną Powiatu Łódzkiego Wschodniego. Jest ośrodkiem wsparcia przeznaczonym dla osób niesamodzielnych – mieszkańców Powiatu Łódzkiego Wschodniego. Zapewnia całodziennie usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz aktywizację w sferze fizycznej, intelektualnej oraz społecznej.

Zadaniem Dziennego Domu Pomocy jest:

- 1) uaktywnienie społeczne uczestników umożliwiając im samodzielne funkcjonowanie w społeczeństwie;
- 2) polepszenie funkcjonowania psychologiczno-fizycznego poprzez działania terapeutyczne, ogólnousprawniające formy terapii rehabilitacyjnej, profilaktykę zapewniającą utrzymanie aktualnego stanu i niedopuszczenie do pogłębiania się dysfunkcji, poprzez diagnozę indywidualnych potrzeb i możliwości uczestników;
- 3) organizowanie programów działań poświęconych rozwojowi uczestników poprzez popularyzację interesujących ich zagadnień;
- 4) koordynowanie przejawów aktywności w zależności od kondycji psychologiczno-fizycznej w powiązaniu z uwarunkowaniami społecznymi, kulturalnymi i kulturalno-oświatowymi, poprzez kontakt i działania z innymi grupami.

W ramach struktury organizacyjnej DDP osoby niepełnosprawne mogą liczyć na pomoc ze strony terapeuty zajęciowego, opiekunki, pedagoga, psychologa, fizjoterapeuty. Organizacja Dziennego Domu Pomocy oraz zakres i poziom świadczonych w nim usług uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa uczestników zajęć oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności.

Dzienny Dom Pomocy nie przyjmuje z założenia osób chorych psychicznie.

W latach 2019/2023 wśród uczestników było osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym 6 mężczyzn i 5 kobiet. Wszyscy posiadali orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym.

Podział osób wg wieku: w przedziale od 20-29 lat były 4 osoby, od 30-39 były 2 osoby, od 40 do 49 – 3 osoby i w przedziale 60 + były 2 osoby. Wszystkie te osoby miały zapewnioną rehabilitację i terapię zajęciową.

5) Dom Pomocy Stowarzyszenia Serc Jezusa i Maryi w Koluszkach.

Ogólne informacje o instytucji:

adres: ul. Budowlanych 17/19, 95-040 Koluszki

tel. 44 714 25 92, 44 714 04 43

fax: 44 714 25 92

e-mail: dom-pomocy@onet.pl

Dom Pomocy Stowarzyszenia Serc Jezusa i Maryi w Koluszkach jest placówką niepubliczną, prowadzoną przez Stowarzyszenie Serc Jezusa i Maryi w Koluszkach. Oferuje pomoc społeczną dla 46 osób – kobiet i mężczyzn w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych. Dom dysponuje filią w Koluszkach przy ul. Budowlanych 57 przeznaczoną dla osób z chorobą Alzheimera.

6) Środowiskowy Dom Samopomocy przy Parafii Miłosierdzia Bożego w Justynowie.

Ogólne informacje o instytucji:

adres: Justynów, ul. Łódzka 35, 95-020 Andrespol

tel. 42 213 45 37

e-mail: dompomocy@poczta.onet.pl

godziny pracy: poniedziałek – piątek od 8.00 do 16.00

Środowiskowy Dom Samopomocy przy Parafii Miłosierdzia Bożego w Justynowie jest ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnymi intelektualnie, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej.

Środowiskowy Dom Samopomocy zapewnia wsparcie osobom z zaburzeniami psychicznymi, w szczególności w zakresie aktywizacji, rehabilitacji i integracji społecznej, w miarę możliwości, przy współudziale najbliższej rodziny uczestnika, a także świadczy usługi w postaci indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i zajęć z zakresu kształtowania umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Środowiskowy Dom Samopomocy w Justynowie jest przewidziany dla 25 osób, warunkiem przyjęcia i ustaleniem programu zajęć jest wywiad środowiskowy i opinia poradni zdrowia psychicznego kierującej do ŚDS.

Cele Środowiskowego Domu Samopomocy:

- Zwiększenie zakresu samodzielności i niezależności w funkcjonowaniu
- Działanie mobilizujące
- Pobudzanie wyobraźni
- Przeciwdziałanie nudzie i brakowi zajęcia
- Przeciwdziałanie samotności środowiskowej
- Usprawnianie dłoni
- Pobudzanie poczucia własnej wartości
- Poprawa koordynacji wzrokowo – ruchowej
- Motywacja do podjęcia własnej inicjatywy
- Nauka odreagowania negatywnych emocji
- Odsunięcie myśli związanych z chorobą i problemami
- Rozwijanie myślenia konkretno - wyobraźniowego i abstrakcyjnego
- Zapobieganie rozwojowi i likwidacja następstw procesów patologicznych

Proponowane formy terapii:

- Psychoterapia
- Zajęcia plastyczne, techniczne
- Zajęcia muzyczno - ruchowe
- Zajęcia manualne
- Zajęcia kulinarne
- Zajęcia sportowe i rekreacyjne
- Zajęcia gospodarcze i ogrodnicze
- Zajęcia relaksacyjne
- Trening higieniczny
- Zajęcia integracyjne
- Zajęcia kulturalne

7) Ośrodek Dziennego Pobytu dla Osób Starszych i Niepełnosprawnych Siostr Felicjanek.

Ogólne informacje o instytucji:

ul. Ogrodowa 11, 95-030 Rzgów
tel. 42 214 12 93

Czynny od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-16.00

Placówka otrzymuje dotację z budżetu gminy Rzgów jako wsparcie z zakresu pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób. Ośrodek pomaga osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz samotnym z terenu gminy Rzgów.

Podopieczni mogą zjeść obiad, obejrzeć film o tematyce religijnej, uczestniczyć w grach, zabawach, a także w modlitwie. Siostry pomagają w zabiegach pielęgnacyjnych, a w razie konieczności dojeżdżają także do podopiecznych, którym np. wykonują zastrzyki. Placówka świadczy usługi bezpłatnie.

8) Miejsko - Gminne i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej na terenie powiatu łódzkiego wschodniego.

Komisje ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ośrodek pomocy społecznej to instytucja samorządowa świadcząca pomoc społeczną, działająca w każdej gminie, jako gminna jednostka organizacyjna.

Ośrodki realizują gminne strategie rozwiązywania problemów społecznych i wykonują zadania własne gmin. Ich działalność finansowana jest ze środków własnych gminy, dotacji na zadania zlecone oraz środków pozabudżetowych.

W powiecie łódzkim wschodnim w każdej gminie działa ośrodek pomocy społecznej, łącznie w powiecie łódzkim wschodnim funkcjonuje sześć samorządowych ośrodków pomocy społecznej:

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Andrespolu, ul. Rokicińska 125, 95-020 Andrespol,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brójcach, Brójce 39, 95-006 Brójce,
- 3) Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Nowosolna, Rynek Nowosolna 1, 92-703 Łódź,
- 4) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzgowie, ul. Rawska 8, 95-030 Rzgów,
- 5) Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koluszkach, ul. Brzezińska 32, 95-040 Koluszki,
- 6) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuszynie, ul. 3 Maja 49, 95-080 Tuszyn.

Celem Ośrodków Pomocy Społecznej jest świadczenie pomocy osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, a nie są w stanie pokonać trudności samodzielnie. Pracownicy socjalni pracujący w Ośrodkach wykonują zadania zmierzające do poprawy sytuacji osób i rodzin. Za misję Ośrodków można uznać dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Misja ma wpływ na działania podejmowane w obszarze życia społecznego oraz wprowadzanie rozwiązań, które zmierzają do likwidowania problemów mieszkańców i tworzenia możliwości ich rozwoju. W ustawie o pomocy społecznej określone są zadania Ośrodków. Działania te mają zmierzać do wzmacniania, odzyskiwania zdolności osób lub rodzin do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Kolejnymi zadaniami są: angażowanie społeczności lokalnej w celu zaspokajania niezbędnych potrzeb osób i rodzin, przyznawanie i wypłacanie świadczeń

określonych w ustawie o pomocy społecznej, analizowanie zjawisk, które wywołują potrzebę korzystania ze świadczeń pomocy społecznej oraz rozbudowywanie infrastruktury socjalnej. W każdej z 6 gmin powiatu łódzkiego wschodniego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.) działają miejsko - gminne lub gminne komisje do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych. Komisja inicjuje i monitoruje działania związane z edukacją i profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych. Działania podejmowane przez KRPA mają za zadanie wsparcie osób uzależnionych i ich rodzin, kształtowanie zdrowego stylu życia oraz pomoc rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych. KRPA uprawniona jest do podejmowania czynności zmierzających do sądowego orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu zobowiązania poddania się leczeniu odwykowemu. Ponadto, KRPA realizuje określone ustawowo zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Do kompetencji Komisji należą również zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424).

2. Instytucje z zakresu pomocy profilaktycznej i edukacyjnej.

1) Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Koluszkach

Ogólne informacje o instytucji.

adres: ul. Budowlanych 8,
95-040 Koluszki,
tel. 44 714-19-63, 44 714-15-07
e - mail: soswk1@wp.pl

Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Koluszkach jest placówką, dla której organem prowadzącym jest Powiat Łódzki Wschodni, w której kształcą się dzieci i młodzież z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim. Podopiecznymi Ośrodka są przede wszystkim osoby z powiatu łódzkiego wschodniego, ale także z powiatów ościennych.

Diagnoza problemu zaburzeń psychicznych (lata 2024-2030)

W roku szkolnym 2023/2024 liczba uczniów w poszczególnych szkołach wchodzących w skład Ośrodka wynosi:

- Szkoła Podstawowa nr 3 Specjalna w Koluszkach - 53 uczniów,
- 2 oddziały przedszkolne – 9 wychowanków,
- Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy w Koluszkach – 21 uczniów.
- zespół rewalidacyjno – wychowawczy – 5 uczniów,
- zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze indywidualne – 8 uczniów.

W Ośrodku realizowane są także zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dla dzieci posiadających opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju. Zajęcia te realizują dzieci od urodzenia do czasu podjęcia nauki w szkole. W roku szkolnym 2023/2024 taką formą pomocy objętych było 48 podopiecznych. Ponadto Powiat Łódzki Wschodni przystąpił do realizacji zadania wynikającego z rządowego programu wsparcia rodzin „Za życiem” w roku 2017. W ramach tego programu, w 2017 roku Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Koluszkach został wiodącym ośrodkiem koordynacyjno – rehabilitacyjno - opiekuńczym na terenie powiatu łódzkiego wschodniego. W związku z tym prowadzone są dodatkowe zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, a w zależności od potrzeb mogą być prowadzone dodatkowe usługi terapeutów, fizjoterapeutów, psychologów, pedagogów, logopedów oraz innych specjalistów. Dodatkowe zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju przeznaczone są dla dzieci z terenu powiatu łódzkiego wschodniego, które posiadają opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju od chwili wykrycia niepełnosprawności do czasu podjęcia nauki w szkole (ze szczególnym uwzględnieniem dzieci do 3 roku życia). Program „Za życiem” jest kontynuowany. W 2022 r. zostało podpisane kolejne porozumienie w tej sprawie pomiędzy Skarbem Państwa – Ministrem Edukacji i Nauki a Powiatem Łódzkim Wschodnim, na okres 2022-2024.

Informacje na temat działań SOSW w Koluszkach.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Koluszkach jako placówka udzielająca wsparcia w zakresie ochrony zdrowia psychicznego realizuje następujące działania:

- wspiera rozwój dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną poprzez udzielanie pomocy psychologiczno - pedagogicznej na terenie placówki,
- zapewnia dostępność psychologa oraz innych specjalistów: oligofrenopedagoga, logopedy, fizjoterapeuty, terapeuty integracji sensorycznej, psychologa-seksuologa w ramach udzielanych konsultacji członkom społeczności lokalnej, rodzicom uczniów niepełnosprawnych ze szkół masowych, nauczycielom i specjalistom innych szkół,
- realizuje programy profilaktyczne w ramach Programu Wychowawczo - Profilaktycznego Ośrodka, edukujące w obszarze ochrony zdrowia psychicznego uczniów i ich rodzin oraz promujące działania w zakresie radzenia sobie z problemami. Prowadzi grupy wsparcia dla rodziców dzieci z niepełnosprawnością, w tym dla rodziców dzieci z autyzmem oraz z zespołem Downa.

2) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Koluszkach

Ogólne informacje o instytucji

Adres: ul. Korczaka 5,
95-040 Koluszki
tel. / fax: 44 714 14 54
e - mail: pppkoluszki@interia.pl

Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Koluszkach jest placówką oświatową, dla której organem prowadzącym jest Powiat Łódzki Wschodni. Korzystanie z pomocy udzielanej przez

Poradnię jest dobrowolne i nieodpłatne. Rejon działania obejmuje przedszkola, szkoły i placówki oświatowe z terenu 6 gmin powiatu łódzkiego wschodniego tj. miasta i gminy: Koluszki, Rzgów, Tuszyń oraz gmin: Brójce, Andrespol i Nowosolna. Placówka posiada zamiejscowe stanowiska pracy w Tuszynie i Rzgowie. Celem działania Poradni jest udzielanie dzieciom, młodzieży i ich rodzicom oraz nauczycielom pomocy psychologiczno - pedagogicznej związanej z wychowywaniem i kształceniem, wyborem kierunku kształcenia i zawodu, a także wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych. W placówce zatrudnionych jest 12 specjalistów w szczególności psychologów, pedagogów, neurologopedów oraz fizjoterapeutów.

Poradnia realizuje zadania również poza siedzibą, w szczególności w przedszkolu, szkole, placówce oraz w środowisku rodzinnym dzieci i młodzieży (badania diagnostyczne w środowisku rodzinnym - w szczególnie uzasadnionych przypadkach, obserwacje w środowisku rówieśniczym itd.).

Do zadań Poradni należy:

- 1) diagnozowanie dzieci i młodzieży;
- 2) udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno - pedagogicznej;
- 3) realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych;
- 4) organizowanie i prowadzenie wspomagania przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Diagnoza problemu zaburzeń psychicznych (lata 2022-2023)

Diagnozowanie dzieci i młodzieży jest prowadzone w szczególności w celu określenia indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży, wyjaśnienia mechanizmów ich funkcjonowania w odniesieniu do zgłaszanego problemu oraz wskazania sposobu rozwiązania tego problemu.

Liczba przeprowadzonych badań w roku szkolnym 2022/2023:

Rodzaj badania	Liczba przeprowadzonych badań	w tym liczba badań przeprowadzonych w Rzgowie
psychologiczne	594	147
pedagogiczne	518	83
logopedyczne	266	97
inne badania (fizjoterapeuty)	27	-
związane z wyborem kierunku kształcenia oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej	6	1
Razem	1 411	328

Efektem diagnozowania dzieci i młodzieży jest w szczególności:

- wydanie opinii, w tym opinii o wczesnym wspomaganiu rozwoju;
- wydanie orzeczenia o potrzebie: kształcenia specjalnego, zajęć rewalidacyjno - wychowawczych, indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego lub indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży;
- objęcie dzieci i młodzieży oraz rodziców bezpośrednią pomocą psychologiczno - pedagogiczną;
- wspieranie nauczycieli w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą oraz rodzicami.

Liczba wydanych opinii w roku szkolnym 2022/2023

Opinia w sprawie:	Liczba wydanych opinii	Liczba opinii w Koluszkach	Liczba opinii w Rzgowie
inna opinia związana z kształceniem i wychowaniem dziecka	16	15	1
specyficznych trudności w uczeniu się	107	87	20
braku przeciwwskazań do wykonywania przez dziecko pracy lub innych zajęć zarobkowych	1	1	0
dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia	124	86	38
objęcia dziecka pomocą psychologiczno – pedagogiczną w przedszkolu, szkole, placówce	143	95	48
odroczenia rozpoczęcia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego	25	21	4
wcześniejszego przyjęcia dziecka do szkoły podstawowej	1	1	0
zezwolenia na zatrudnienie młodocianego w celu przyuczenia do wykonywania określonej pracy lub nauki zawodu	4	3	1
Razem	421	309	112

Liczba wydanych orzeczeń w roku szkolnym 2022/2023

Lp.	Rodzaj orzeczenia	liczba wydanych orzeczeń
I	orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej i zagrożonej niedostosowaniem społecznym bądź niedostosowanych społecznie,	83
w tym:		
	orzeczenie dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością ruchową	20
	orzeczenie dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną	52
	orzeczenie dla dzieci i młodzieży zagrożonych niedostosowaniem społecznym	4
	orzeczenie dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi	7
II	orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży, w tym o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego	27
w tym:		
	orzeczenie o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego	-

	orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży, których stan zdrowia uniemożliwia, bądź znacznie utrudnia uczęszczanie do szkoły	27
III	orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim	2
IV	opinie o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju	27
Razem		139

Uwaga: Wszystkie orzeczenia wydawane są w siedzibie w Koluszkach, ponieważ w tym miejscu odbywają się spotkania Zespołu Orzekającego.

Pomoc psychologiczno - pedagogiczna udzielana bezpośrednio dzieciom i młodzieży oraz rodzicom polega w szczególności na:

- prowadzeniu terapii dzieci i młodzieży oraz ich rodzin,
- udzielaniu wsparcia dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy psychologiczno - pedagogicznej lub pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
- udzielaniu pomocy rodzicom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży oraz w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych.
- Pomoc psychologiczno - pedagogiczna jest udzielana w szczególności w formie:
- indywidualnych lub grupowych zajęć terapeutycznych dla dzieci i młodzieży (terapia pedagogiczna, logopedyczna, fizjoterapia, socjoterapia),
- grup wsparcia,
- interwencji kryzysowej,
- warsztatów,
- porad i konsultacji,
- wykładów i prelekcji,
- działalności informacyjno-szkoleniowej.

Informacja o objęciu dzieci i młodzieży pomocą w roku szkolnym 2022/2023

Forma pomocy	Łączna liczba dzieci objętych pomocą	W tym liczba dzieci objętych pomocą w Tuszynie	W tym liczba dzieci objętych pomocą w Rzgowie
Ćwiczenia rehabilitacyjne	34	-	-
Inne zajęcia o charakterze terapeutycznym	38	11	21
Socjoterapia	6	-	-
Terapia logopedyczna	189	36	33
Terapia pedagogiczna w tym zajęcia korekcyjno - kompensacyjne	43	-	29
Porady	38	3	22
Konsultacje	143	-	40
Indywidualne porady zawodowe na podstawie badań	6	-	1
Warsztaty	314	134	-
Treningi	10	8	-
Razem:	821	192	146

Zadania profilaktyczne oraz wspierające wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki realizowane są poprzez m.in.:

- współpracę z placówkami oświatowymi w opracowaniu i realizowaniu indywidualnych programów edukacyjno - terapeutycznych oraz wielospecjalistycznych ocen postępów funkcjonowania uczniów,
- podejmowaniu działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów wśród dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli,
- prowadzeniu edukacji dotyczącej ochrony zdrowia psychicznego wśród dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli,
- organizowaniu i prowadzeniu sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli.

Informacja o objęciu rodziców/opiekunów pomocą (w roku szkolnym 2022/2023)

Forma wsparcia	Liczba form	Liczba osób objętych wsparciem	Opis podjętych działań
Porady/konsultacje/treningi	4 850	2 248	- wsparcie rodziców dzieci m.in. z depresją, myślami samobójczymi, z problemami zachowania, - rozwiązywanie problemów edukacyjnych i wychowawczych, - wskazywanie sposobów radzenia sobie ze stresem u dzieci/młodzieży, - pomoc rodzicom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych, - kierowanie do placówek specjalistycznych, - konsultacje dot. procesu terapii ruchowej i pielęgnacji dzieci, - porady dot. samodzielnej pracy logopedycznej w domu, - porady dotyczące stymulacji rozwoju psychoruchowego, - konsultacje w ramach terapii pedagogicznej,
Prelekcje/wykłady	3	166	- „Style wychowania i ich wpływ na postawy dzieci” - „Depresja wśród nastolatków” - „Problemy nastolatków i sposoby ich rozwiązania”
Działania informacyjno - szkoleniowa	10	2 000	- udostępnianie na stronie internetowej Poradni informacji o instytucjach świadczących pomoc terapeutyczną dla osób uzależnionych i ich rodzin. - zamieszczanie na stronie internetowej Poradni artykułów - w ramach wydarzeń m.in.: „Dzień Bezpiecznego Internetu”, „Światowy dzień osób z Zespołem Downa”, „Światowy dzień Świadomości Autyzmu”, - udostępnianie na stronie internetowej Poradni informacji o instytucjach świadczących pomoc terapeutyczną dla osób uzależnionych i ich rodzin.
Grupa wsparcia	2	10	- wskazanie form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, - wsparcie w poznaniu praktycznych sposobów na zwiększenie efektywności kompleksowych oddziaływań terapeutycznych, radzeniu sobie ze stresem, trudnymi emocjami własnymi i swojego dziecka, - wymiana doświadczeń wychowawczych, stawianie dzieciom granic

Informacja o objęciu przedszkoli, szkół i placówek wsparciem (w roku szkolnym 2022/2023)

Forma wsparcia	Liczba form	Liczba osób objętych wsparciem	Opis podjętych działań
Pomoc udzielona nauczycielom w formie: porad, konsultacji, treningów	432	321	- pomoc w rozwiązywaniu trudności edukacyjnych i wychowawczych, - ustalenie oddziaływań i omówienia pomocy psychologiczno - pedagogicznej dla konkretnego ucznia, - pomoc w zakresie form pracy z dzieckiem, - pomoc w rozwiązywaniu konfliktów, - porady nt. metod pracy z dzieckiem z obniżonymi możliwościami intelektualnymi, specyficznymi trudnościami w nauce, - wsparcie dyrektora i nauczycieli w realizacji zaleceń wobec dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, - organizacja warunków procesu dydaktycznego dla dzieci/uczniów z niepełnosprawnościami, - ustalenie oddziaływań i form pomocy dla niepełnosprawnej intelektualnie nastolatki z myślami samobójczymi, - wsparcie ucznia w sytuacji kryzysu, - wsparcie nauczycieli w edukacji dziecka prezentującego zachowania agresywne,
Prelekcje/wykłady	1	5	- „Depresja wśród nastolatków”
Spotkania interdyscyplinarne (nauczyciele, specjaliści PPP, rodzice, kuratorzy sądowi, przedstawiciele MOPS)	4	10	spotkania na terenie Poradni dotyczyły: - analizy funkcjonowania pod kątem wydania opinii o zindywidualizowanej ścieżce kształcenia, - analizy funkcjonowania ucznia z niepełnosprawnością intelektualną pod kątem dalszej edukacji, - wsparcia rodzica w edukacji dziecka z problemami zachowania, - wsparcia rodzica w edukacji dziecka z problemami edukacyjnymi, po traumie - choroba i śmierć ojca, - wsparcia rodzica nastolatki z depresją, myślami samobójczymi, - wsparcia rodzica w wystąpieniu z odwołaniem od decyzji powiatowego zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności - wsparcia i pomocy rodzicowi w postępowaniu z nastolatką z nieoperacyjnym guzem mózgu, - wsparcia rodzica w organizacji procesu edukacji dla dziecka z poważnymi trudnościami wychowawczymi, - wsparcia rodzica nastolatki z anoreksją, - wsparcia rodzica w stymulacji rozwoju dziecka ze spectrum autyzmu, - wsparcia i pomocy rodzicowi dziecka (z autyzmem) podejrzanego o prezentowanie zaburzonych zachowań o charakterze seksualnym,

			spotkania z nauczycielami i rodzicami, kuratorami sądowymi na terenie placówek oświatowych w celu m.in: - ustalenia oddziaływań i omówienia pomocy psychologiczno - pedagogicznej dla konkretnego ucznia (za zgodą rodzica): zachowania agresywne, - ustalenia oddziaływań wobec ucznia ze spektrum autyzmu oraz ucznia z niepełnosprawnością sprzężoną, z innymi zaburzeniami rozwojowymi, - ustalenie oddziaływań wobec dziewczynki przejawiającej zachowania agresywne
udział w zespołach ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej	28	112	- pomoc w opracowaniu IPET i WOPF, - pomoc w rozwiązywaniu trudności wychowawczych/dydaktycznych, - ustalenie oddziaływań i omówienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla konkretnego ucznia (za zgodą rodzica), - analiza funkcjonowania ucznia w celu wydania opinii o zindywidualizowanej ścieżce kształcenia
udział w Radach Pedagogicznych w charakterze doradcy - konsultanta	2	12	- rozwiązanie problemów wychowawczych z uczniami przejawiającymi zaburzenia zachowania oraz dzieci uczęszczających do przedszkola
grupa wsparcia dla logopedów	3	5	- omawianie bieżących problemów logopedycznych, - udzielanie wielospecjalistycznego wsparcia w rozwiązywaniu trudnych sytuacji diagnostycznych i terapeutycznych, - pomoc w wyborze publikacji i metod w pracy logopedy, - wymiana doświadczeń.

Poradnia na wniosek przedszkoli, szkół, placówek oświatowych organizuje i prowadzi wspomaganie wymienionych instytucji w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych. Wspomaganie takie polega na:

- pomocy w diagnozowaniu potrzeb,
- ustaleniu sposobów działania prowadzących do zaspokojenia potrzeb przedszkola, szkoły, placówki,
- zaplanowaniu form wspomagania i ich realizacji,
- wspólnej ocenie efektów i opracowaniu wniosków z realizacji zaplanowanych form wspomagania.

Poradnia ściśle współpracuje z innymi podmiotami systemu oświaty oraz instytucjami i organizacjami pozarządowymi m.in. policją, Regionalnym Centrum Polityki Społecznej, sądami, kuratorami zawodowymi, Centrum Medycznym MEDINEA „Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej Dla Dzieci Młodzieży” w Kraszewie, Poradnią Psychiatryczną w Brzezinach (Przychodnia MEDICAL - MED), Stowarzyszeniem Rodzin Dzieci Specjalnej Troski, Polskim Towarzystwem Walki z Kalectwem, Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Razem”, Integracyjnym Ośrodkiem Leczenia i Rehabilitacji Caritas Archidiecezji Łódzkiej, Parafialnym Zespołem Caritas w Koluszkach, Fundacją „Jaś i Małgosia,” Fundacją Poza Schematami, Fundacją Innopolis, Polskim Towarzystwem Logopedycznym, Polskim Towarzystwem Neurologopedycznym, Fundacją „Strefa inspiracji i rozwoju”, poradniami specjalistycznymi, placówkami oświatowymi, Powiatem i gminami w celu wzmocnienia działań

wychowawczych wobec dzieci i młodzieży i ich rodzin, wymiany doświadczeń, dzielenia się wiedzą.

Sposób realizacji zadania - organizowanie i prowadzenie sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli.

W ramach sieci współpracy i samokształcenia Dyrektor Poradni organizuje spotkania z nauczycielami z terenu Powiatu, pozwalające na zdobywanie wiedzy, dzielenie się doświadczeniami, narzędziami, dobrymi praktykami, na które często zapraszani są eksperci. W roku szkolnym 2022/2023 odbyły się spotkania z ekspertami na temat: technik efektywnego uczenia/uczenia się; emocji u małego dziecka; relacji i bezpieczeństwa w świecie nowych technologii; wczesnego wspomaganie rozwoju oraz edukacji włączającej.

3) Niepubliczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna NPPP „Progres” w Koluszkach.

Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna "Progres" jest wpisana do ewidencji placówek oświatowych prowadzonych przez Starostę Łódzkiego Wschodniego i podlega nadzorowi merytorycznemu Kuratora Oświaty w Łodzi.

Poradnia "Progres" posiada takie same uprawnienia jak publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne (za wyjątkiem wydawania orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego lub indywidualnego nauczania oraz niektórych opinii). Poradnia udziela pomocy psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej w formie badań i terapii dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Prowadzi także działalność profilaktyczną i szkoleniową.

3. Instytucje z zakresu aktywizacji zawodowej.

1) Powiatowy Urząd Pracy Łódź – Wschód.

Ogólne informacje o instytucji

**Powiatowy Urząd Pracy
Łódź-Wschód**

adres: ul. Częstochowska 40/52, 93-121 Łódź

tel. 42 253 15 00

[e-mail: sekretariat@puplodz.pl](mailto:sekretariat@puplodz.pl)

Powiatowy Urząd Pracy Łódź-Wschód jest jednostką organizacyjną Powiatu Łódzkiego Wschodniego i realizuje ustawowe działania w zakresie zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu, obsługując mieszkańców: gmin Andrespol, Brójce, Nowosolna, Tuszyń, Rzgów, Koluszki.

Diagnoza problemu zaburzeń psychicznych według stanu na dzień 31.12.2023 r.

Grupa osób niepełnosprawnych i poszukujących pracy napotyka na szczególne trudności podczas procesu wejścia na rynek pracy i uzyskania zatrudnienia. Również nieustanny wzrost oczekiwań ze strony pracodawców wobec pracowników, a także konkurencja na rynku pracy mają ogromny wpływ na sytuację oraz perspektywy zawodowe tych osób. Wiele z osób niepełnosprawnych, w tym niepełnosprawnych z tytułu chorób psychicznych, spotkało się z dyskryminacją i odrzuceniem ich ofert ze względu m.in. na wiek i posiadaną niepełnosprawność. Funkcjonują stereotypy na temat ich problemów zdrowotnych, złych nawyków z poprzednich miejsc pracy i trudności z przystosowaniem się do nowych warunków. Osoby te charakteryzują się również biernymi postawami na rynku pracy, niską mobilnością zawodową i brakiem chęci do dalszej nauki. Jest to często spowodowane niską samooceną, brakiem wiary we własne możliwości oraz zniechęceniem związanym z długim okresem pozostawania na bezrobociu. Należy podkreślić również jak negatywny wpływ na zdrowie psychiczne i samopoczucie Polaków miała pandemia Covid-19. Panika i lęk przed zagrożeniem życia, obawa przed nieznaną chorobą oraz ograniczony dostęp do pomocy medycznej, z uwagi na ograniczenia przeciwepidemiczne, dodatkowo ograniczenie kontaktów bezpośrednich z innymi ludźmi, niezbędnych dla zachowania zdrowia psychicznego to główne czynniki rzutujące na systematyczne pogarszanie się kondycji psychicznej. Pandemia Covid-19 stanowiła więc poważny czynnik stresujący i wywoływała poczucie lęku, które również istotnie mogły przyczynić się do przewlekłego poczucia zmęczenia, obniżenia nastroju i samooceny, depresji, stanów lękowych, objawów nerwicowych lub pogorszenia zdrowia psychicznego.

Wśród osób zarejestrowanych jako bezrobotne wyróżnia się grupy znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy m. in.: osoby niepełnosprawne oraz poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu.

Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych, w tym osób z zaburzeniami zdrowia psychicznego to między innymi usługi rynku pracy takie jak: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, organizacja szkoleń. Wśród instrumentów rynku pracy można wskazać m.in.: refundację kosztów wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego lub poszukującego pracy lub przyznanie bezrobotnemu lub poszukującemu pracy jednorazowo środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Niepełnosprawni bezrobotni na dzień 31.12.2023 r. stanowili 7,3% (127 osób ogółem, w tym 38 kobiet) w odniesieniu do ogółu zarejestrowanych na koniec 2023 r. tj. 1732 ogółem, w tym 785 kobiet. Zamieszkali na wsi w tej kategorii bezrobotnych stanowili 51,2% (65 niepełnosprawnych bezrobotnych) do wszystkich niepełnosprawnych bezrobotnych 127 osób ogółem. Niepełnosprawni poszukujący pracy i niepozostający w zatrudnieniu na koniec 2023 r. stanowili 11 osób, w tym 2 kobiety.

W grudniu 2023 r. najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych stanowiły osoby w przedziale wiekowym 55-59 lata: 31 osób, co stanowi 24,4% ogółu zarejestrowanych, w wieku 60 lat i więcej - 29 osób (22,8%) oraz w przedziale wiekowym 45-49 lat - 17 osób (13,4%), w wieku 50-54 lata - 16 osób (12,6%).

Poziom wykształcenia i kwalifikacje zawodowe mają ogromne znaczenie na rynku pracy. Pracodawcy poszukują najczęściej pracowników wykwalifikowanych do poziomu umożliwiającego natychmiastowe podjęcie pracy bez konieczności szkolenia, co oznacza, że szanse na znalezienie i utrzymanie zatrudnienia zwiększają się wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych. Najwyższe bezrobocie występuje w grupie osób niepełnosprawnych z wykształceniem podstawowym i podstawowym nieukończonym -

według stanu na koniec grudnia 2023 r. wynosi 45 osób, co stanowi 35,4% do ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych.

Drugą liczną grupę wśród pozostających bez pracy stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym - 38 osób, co stanowi 29,9% ogółu. Z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym - 20 osób co stanowi 15,7% ogółu; średnim ogólnokształcącym - 11 osób, co stanowi 8,7%, wyższym - 13 osób, czyli 10,2% ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych. Osoby niepełnosprawne bezrobotne należące do kategorii osób bez kwalifikacji zawodowych stanowiły 29,9% (38 osób) do ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych.

Wśród niepełnosprawnych osób bezrobotnych 64,6% (82 osoby) posiada lekki stopień niepełnosprawności a 35,4% (45 osób) umiarkowany i znaczny stopień.

Na koniec grudnia 2023 r. osoby chore psychiczne i upośledzone umysłowo stanowiły 18,1% (23 osoby) ogółu zarejestrowanych w tej grupie, w tym 10 kobiet.

52,2% (12 bezrobotnych) to osoby powyżej 50 roku życia, natomiast osoby do 30 roku życia chore psychiczne i upośledzone umysłowo stanowiły na koniec grudnia 2023 r. 21,7% (5 osób). W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. zarejestrowało się łącznie 22 bezrobotnych chorych psychicznie i upośledzonych umysłowo, w tym 7 kobiet. 45,5% (10 osób) z nowo zarejestrowanych stanowiły osoby powyżej 50 roku życia, a 9,1% (2 osoby) były do 30 roku życia.

Niepełnosprawni poszukujący pracy i niepozostający w zatrudnieniu na koniec 2023 r. stanowili ogółem 11 osób, w tym 2 kobiety. W grudniu 2023 r. najliczniejszą grupą wśród zarejestrowanych niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu były osoby w przedziale wiekowym: 40-44 lata i 60 lat i więcej - 3 osoby (27,3%).

54,5% (6 osób) z grupy osób niepełnosprawnych poszukujących posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe, a 36,4% (4 osoby) posiada wykształcenie podstawowe. 27,3% (3 osoby) z tej grupy osób nie posiada kwalifikacji zawodowych, również te osoby pozostają bez pracy powyżej 12 miesięcy. Wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu 90,9% posiada umiarkowany stopień niepełnosprawności, 9,1% posiada lekki stopień niepełnosprawności. Niepełnosprawni poszukujący pracy i niepozostający w zatrudnieniu z innymi schorzeniami psychicznymi stanowią 45,5% (5 osób) w odniesieniu do ogółu zarejestrowanych w tej grupie — 11 bezrobotnych.

Reasumując, osoby bezrobotne niepełnosprawne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadają deficyt w kwalifikacjach zawodowych i w doświadczeniu zawodowym. 65,4% (83 osoby) bezrobotnych na koniec 2023 r. z tej grupy nie posiada wykształcenia średniego, a 63,8% (81 osób) zarejestrowanych pozostaje bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Wśród barier utrudniających aktywność zawodową osób, które chorują psychicznie należy wymienić trudności związane między innymi z:

- sytuacją na rynku pracy – na przykład: wysokim poziomem bezrobocia, brakiem wiedzy wśród pracodawców na temat korzyści finansowych związanych z zatrudnianiem osób chorujących psychicznie;
- poziomem kompetencji – na przykład: niskim poziomem wykształcenia, obniżoną samooceną osób chorujących psychicznie, ubóstwem relacji społecznych tych osób oraz nieznaną swoją uprawnieniami;
- małymi możliwościami kształcenia się osób chorujących psychicznie, ograniczoną skutecznością programów aktywizacji zawodowej, brakiem miejsc praktyki zawodowej i stażu;
- dyskryminacją pracowników chorych psychicznie w miejscu pracy, lękiem przed osobami chorymi psychicznie, brakiem wiary pracodawców w możliwości efektywnej pracy osób chorych psychicznie, brakiem motywacji osób chorych psychicznie do zmiany swojej sytuacji

życiowej, a także obawą przed podjęciem pracy, żeby nie utracić statusu osoby uprawnionej do świadczeń.

Należy więc podjąć wzmożone działania mające na celu ułatwienie osobom niepełnosprawnym, w tym z zaburzeniami psychicznymi wejście na rynek pracy oraz zniwelowanie lub uniknięcie wykluczenia społecznego spowodowanego brakiem aktywności zawodowej. Niestety, zbyt małe środki finansowe na rehabilitację zawodową w porównaniu z rehabilitacją społeczną nie pozwalają na odpowiednią pomoc osobom niepełnosprawnym na rynku pracy, co dotyczy także grupy osób ze schorzeniami psychicznymi.

2) Warsztat Terapii Zajęciowej w Koluszkach prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Razem”.

adres: ul. Pomorska 13, 95-040 Koluszki

tel. 44 714 19 20

e-mail: wtkoluszki@poczta.onet.pl

Warsztat Terapii Zajęciowej realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności osób niepełnosprawnych. Celem prowadzonej pracy terapeutycznej jest rozwój kompetencji uczestników w zakresie zaradności osobistej oraz sprawności psychofizycznej, a także przygotowania do optymalnego funkcjonowania w społeczeństwie. W placówce prowadzona jest rehabilitacja społeczno- zawodowa 50 osób niepełnosprawnych, posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z zapisem udziału w terapii zajęciowej.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Koluszkach powstał 17 stycznia 1996 roku. Na podstawie umowy zawartej pomiędzy Wojewódzkim Urzędem Pracy - Wojewódzkim Ośrodkiem ds. Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Piotrkowie Trybunalskim a Zarządem Dziewiarskiej Spółdzielni Inwalidów „DISKOL” w Koluszkach. W kwietniu 1996 roku WTZ rozpoczął zajęcia rehabilitacyjne z dwudziestoma uczestnikami w budynku przy ulicy Mickiewicza 8. W związku z upadłością Dziewiarskiej Spółdzielni Inwalidów „DISKOL” w dniu 15 maja 2002 roku zostało zawarte porozumienie pomiędzy Powiatem Łódzkim Wschodnim w Łodzi, ul. Sienkiewicza 3, a Syndykiem Masy Upadłościowej Dziewiarskiej Spółdzielni Inwalidów „DISKOL” w Koluszkach ul. Pomorska 5, oraz Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „RAZEM” w Koluszkach, ul. Pomorska 13, w sprawie przeniesienia wszelkich praw i obowiązków wynikających z Umowy nr 1/96 z dn. 17.01.1996 r. o utworzeniu warsztatu terapii zajęciowej dla osób niepełnosprawnych, na Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „RAZEM” w Koluszkach. Obecnie WTZ funkcjonuje w oparciu o ww. porozumienie, które weszło w życie z dniem 1 sierpnia 2002 roku. Warsztat realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności. Jest to niezbędne do prowadzenia przez osoby niepełnosprawne niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia, na miarę ich możliwości.

Realizacja przez warsztat tych celów odbywa się poprzez:

1. Ogólne usprawnianie funkcji psychofizycznych, kompensowanie braków, korygowanie nieprawidłowości rozwojowych, usprawnianie niezaburzonych funkcji psychofizycznych.
2. Rozwijanie umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej.

3. Przygotowanie do życia w środowisku społecznym, między innymi poprzez rozwój umiejętności planowania i komunikowania się, dokonywania wyborów, decydowania o swoich sprawach oraz innych umiejętności, niezbędnych w niezależnym życiu, a także poprawę kondycji psychicznej.
4. Rozwijanie psychofizycznych sprawności niezbędnych w pracy.
5. Rozwijanie podstawowych umiejętności zawodowych umożliwiających podjęcie pracy w zakładzie aktywności zawodowej lub innej pracy zarobkowej.

Warsztat jest placówką pobytu dziennego, czynną od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 - 15.00 z wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy. Placówka funkcjonuje przez cały rok z wykorzystaniem jednego miesiąca w roku na przerwę. Zajęcia dla uczestników prowadzone są w godzinach od 7.30- 14.30. Uczestnicy mają dwie przerwy w zajęciach po 30 minut, w tym jedną śniadaniową.

Na zajęcia warsztatowe dowożonych jest 29 uczestników. Wynika to z odległości ich miejsca zamieszkania bądź z poważnych dysfunkcji uniemożliwiających samodzielne dotarcie do placówki. Samodzielnie na zajęcia przychodzi 17 uczestników, 3 uczestników dowożą rodzice, 1 uczestnik dojeżdża na zajęcia samodzielnie. 39 uczestników to mieszkańcy Powiatu Łódzkiego Wschodniego, 11 uczestników to mieszkańcy Powiatu Tomaszowskiego.

Terapia w Warsztacie opiera się na pracy w 10 pracowniach, kółkach tematycznych i zajęciach uzupełniających. Zajęcia w pracowniach odbywają się w grupach 5-cio osobowych, zgodnie z planem pracy poszczególnych pracowni, ze szczególnym uwzględnieniem założeń indywidualnych programów rehabilitacyjnych opracowanych dla każdego uczestnika.

Metody i formy terapii:

- Socjoterapia, której celem jest uświadomienie reguł społecznego postępowania, właściwego zachowania w miejscach publicznych, pobudzenia zaradności osobistej i aktywności społecznej;
- Ergoterapia, której celem jest organizowanie stanowiska pracy, przestrzeganie czasu pracy, bezpieczeństwa i dyscypliny, odpowiedzialności za powierzone zadanie, samodzielne rozwiązywanie drobnych problemów, motywacja do pracy;
- Uzawodowienie – cel to kształtowanie umiejętności przydatnych w wykonywaniu określonej pracy, jej planowanie, umiejętność pracy w zespole, szanowanie cudzej pracy, rozwijanie motywacji do pracy i działania;
- Uspołecznianie – przygotowanie do załatwiania spraw w urzędach, dokonywanie samodzielnych zakupów, trening ekonomiczny;
- Rewalidacja - celem jest podtrzymywanie nabytych wcześniej umiejętności szkolnych i rozwijanie nowych umiejętności, które pozwolą na usamodzielnienie na miarę indywidualnych możliwości każdego uczestnika;
- Arteterapia – głównym celem tej metody jest rozładowywanie napięć emocjonalnych, poprawa koncentracji i pamięci, podnoszenie samooceny, udział w przeglądach i konkursach;
- Rehabilitacja ruchowa – cel, to utrzymanie ogólnej kondycji, poprawa koordynacji ruchowej, poprawa sprawności manualnej;
- Wsparcie psychologiczne, którego celem jest zbudowanie poczucia wspólnoty, zrozumienie i zaakceptowanie sposobu wyrażania uczuć, umiejętności radzenia sobie ze stresem, zbudowanie realnego obrazu siebie i samoakceptacji;
- Współpraca z rodzicami – to pomoc w rozwiązywaniu problemów rodzinnych, wychowawczych, wsparcie emocjonalne.

Warsztat Terapii Zajęciowej stanowi szczególną społeczność, której podstawowym zadaniem jest pomoc ludziom niepełnosprawnym. Od początku istnienia Warsztatu instruktorom zależy na zadowoleniu uczestnika i jego komforcie emocjonalnym. Uczestnicy są motywowani do zajmowania się działaniami, do których są zdolni. Pracownicy Warsztatu nie wykonują za uczestników tego co potrafią zrobić sami, nie proponują wyuczonej bezradności. Bardzo dbają o klimat miejsca, w którym przebywają. Tworzone są sytuacje, w których uczestnicy doświadczają akceptacji, przyjaźni i zrozumienia. W rozmowach instruktorzy odnoszą się do ich zainteresowań i kompetencji, co daje im poczucie bezpieczeństwa i bycia chronionym. Stała obecność instruktora, który jest cierpliwym słuchaczem daje uczestnikom poczucie stabilizacji, pozwala nieco osłabić towarzyszący im lęk i niepewność. Osoby niepełnosprawne intelektualnie, psychicznie chore wymagają codziennej, systematycznej pracy, codziennego wsparcia i dlatego muszą mieć wokół siebie ludzi życzliwych, tolerancyjnych i empatycznych.

Diagnoza problemu zaburzeń psychicznych

Podział uczestników WTZ ze względu na stopień niepełnosprawności

- 1) Znaczny stopień niepełnosprawności - 34 uczestników:
 - orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności – na stałe 28 uczestników;
 - orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności - na czas określony 6 uczestników.
- 2) Umiarkowany stopień niepełnosprawności – 16 uczestników.
 - orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – na stałe 10 osób;
 - orzeczenie umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – na czas określony 6 osób.

Uczestnikami Warsztatów są osoby niepełnosprawne, które ukończyły 18 rok życia. Rehabilitacja uczestników prowadzona jest w oparciu o indywidualne programy rehabilitacji. 49 uczestników jest niepełnosprawnych intelektualnie, 1 uczestnik ma normę intelektualną. U 7 uczestników zdiagnozowano chorobę psychiczną, objęci są leczeniem psychiatrycznym, stosują farmakoterapię. Wszyscy uczestnicy objęci są wsparciem psychologicznym.

4. Leczenie ambulatoryjne i stacjonarne w zakresie opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień dla mieszkańców powiatu łódzkiego wschodniego.

Szpitaly psychiatryczne położone w najbliższej odległości od powiatu łódzkiego wschodniego tj. na terenie miasta Łódź:

- 1) Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łodzi, ul. Aleksandrowska 159. Szpital udziela świadczeń zdrowotnych na oddziałach psychiatrycznych, psychiatrycznym dla dzieci, oddziale detoksykacji od narkotyków i innych środków psychoaktywnych, oddziale terapii uzależnienia od alkoholu, oddziale terapii dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współistniejącymi innymi zaburzeniami psychicznymi, oddziale psychiatrii sądowej.
- 2) Psychiatria - Centralny Szpital Kliniczny w Łodzi, ul. Czechosłowacka 8/10.
- 3) Szpital udziela świadczeń zdrowotnych na oddziałach psychiatrii młodzieżowej, zaburzeń afektywnych i psychotycznych, psychiatrii wieku podeszłego i zaburzeń psychotycznych.

Przy szpitalach funkcjonują Centra Zdrowia Psychicznego.

Poniżej przedstawiony jest wykaz placówek świadczących usługi medyczne z zakresu zdrowia psychicznego na terenie powiatu łódzkiego wschodniego i miasta Łódź.

CENTRA ZDROWIA PSYCHICZNEGO			
Centrum Zdrowia Psychicznego Łódź-Widzew - Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dorosłych - Zespół leczenia środowiskowego (domowego) Punkt zgłoszeniowo – koordynacyjny Centralny Szpital Kliniczny UM	Łódź	budynek CKD ul. Pomorska 251	42 201 44 88
		Budynek B1 ul. Czechosłowacka 8/10	42 675 72 25
		ul. Przędzalniana 1/3	42 212 22 46
Centrum Zdrowia Psychicznego Łódź-Bałuty Punkt zgłoszeniowo – koordynacyjny	Łódź	Specjalistyczny Psychiatryczny ZOZ im. J. Babińskiego Aleksandrowska 159 91-229 Łódź	42 715 59 18

LECZENIE AMBULATORYJNE			
NZOZ "Przychodnia Lekarska Zdrowie" (w ramach której działa Poradnia zdrowia psychicznego)	Koluszki	Korczaka 5	44 714 08 00
Samorządowa Przychodnia Zdrowia w Tuszynie (w ramach której działa Poradnia zdrowia psychicznego)	Tuszyn	Żeromskiego 24/26	42 614 30 97

LECZENIE STACJONARNE			
Prywatna Klinika Psychiatryczna INVENTIVA	Tuszyn	Polna 16/20	42 614 26 23
Specjalistyczny Psychiatryczny ZOZ - Szpital im. dr J. Babińskiego, ul. Aleksandrowska 159, 91-229 Łódź Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łodzi	Łódź	ul. Aleksandrowska 159, 91-229 Łódź-Bałuty	Telefon do rejestracji: 42 7155898 Telefon: 42 7 155 777
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centralny Szpital Kliniczny Uniwersytetu Medycznego w Łodzi Izba Przyjęć klinik Psychiatrii		ul. Czechosłowacka 8/10, 92-216 Łódź-Widzew	Telefon do rejestracji: 42 6757220 Telefon: 42 6757220

5. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi oraz osób z problemami uzależnień.

Na terenie powiatu łódzkiego wschodniego działa szereg organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką osób niepełnosprawnych, w tym kilka realizuje zadania na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi i problemami uzależnień, są to:

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE DZIAŁAJĄCE NA RZECZ OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI ORAZ OSÓB Z PROBLEMAMI UZALEŻNIEŃ			
Abstynenckie Stowarzyszenie Klubu Wzajemnej Pomocy „Ostoja” w Koluszkach	ul. Staszica 34 95-040 Koluszki	Celem stowarzyszenia jest propagowanie idei trzeźwości poprzez osobistą, stałą abstynencję, zwłaszcza oddziaływanie swoim przykładem i doświadczeniem na społeczeństwo, w szczególności na jednostki nieświadome groźby uzależnienia alkoholowego, tworzenie w społeczeństwie wzorów zdrowego stylu życia. Niesienie wszechstronnej pomocy ludziom uzależnionym: w podjęciu leczenia odwykowego, w kształtowaniu własnego rozwoju i odyskiwaniu postawy w najbliższym otoczeniu, rodzinie, zakładzie pracy, środowisku. Prowadzenie programów edukacyjnych w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu i niebezpieczeństw z nim związanych.	KRS 0000059117

		szczególnie wśród młodzieży. Zwiększanie dostępności pomocy psychologicznej osobom uzależnionym, zagrożonym wykluczeniem społecznym, współdziałanie z organizacjami oraz instytucjami rządowymi i samorządowymi w zakresie niesienia pomocy rodzinom w sytuacjach kryzysowych, dotkniętym przemocą oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu; współpraca w zakresie realizacji programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.	
Stowarzyszenie Służenia Pomocą Rodzinie, Uzależnionym i Bezrobotnym „Dobra Nowina”	ul. G. Zapolskiej 11 95-020 Andrespol	Celem stowarzyszenia jest wnoszenie chrześcijańskiego ducha w życie osoby, rodziny i społeczności lokalnych poprzez troskę i wspomaganie osób uzależnionych, bezrobotnych, chorych, ubogich oraz stwarzanie poprzez pracę i służbę społeczną warunków wspomagających rozwój osoby ludzkiej w dojrzałym człowieczeństwie i odpowiedzialności za siebie, drugiego człowieka, rodzinę i ojczyznę.	KRS 0000121286
Stowarzyszenie „Krokus” Abstynencki Klub Wzajemnej Pomocy	ul. Parkowa 4 95-080 Tuszyn	Celem stowarzyszenia jest kształtowanie u swoich członków trwałych dążeń do całkowitego powstrzymywania się od picia wszelkich napojów alkoholowych oraz stwarzanie warunków do wytrwania w trzeźwości osób uzależnionych. Rozwijanie u członków stowarzyszenia pozytywnych i satysfakcjonujących zainteresowań. Udzielanie pomocy w trudnych sytuacjach życiowych członkom stowarzyszenia, a także osobom spoza klubu, szczególnie w podejmowaniu decyzji o rozpoczęciu leczenia. Propagowanie idei trzeźwości poza środowiskiem klubowym, a zwłaszcza oddziaływanie swoim przykładem i doświadczeniem na grupy społeczne i jednostki nieświadome groźby nałogu alkoholowego. Prowadzenie działań profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą.	KRS 0000182059
Stowarzyszenie Rodzin Dzieci Specjalnej Troski	Borowa, ul. Długa 30 95-041 Gałków Duży	Celem stowarzyszenia jest działalność na rzecz rozwoju i promocji placówki kształcenia specjalnego w Kolużkach, a także upowszechnianie i ochrona praw osób niepełnosprawnych i osób mających szczególnie trudną sytuację życiową, działanie na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie oświaty, rehabilitacji, opieki, wychowania i profilaktyki. Działalność na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze środowisk marginalizowanych ze szczególnym uwzględnieniem środowisk wiejskich. Niesienie prawnej, finansowej, rzeczowej, rehabilitacyjnej i psychologicznej pomocy poszkodowanym w wypadkach losowych - szczególnie dzieciom.	KRS 0000232719
Stowarzyszenie Formacji Chrześcijańskiej „Sercówka” w Wierzchach	Wierzchy 30 95-040 Kolużki	Celem stowarzyszenia jest m. in. działalność edukacyjna i wychowawcza w oparciu o wartości chrześcijańskie, mająca na celu wszechstronny rozwój człowieka, a także formowanie postaw moralnych i obywatelskich, przygotowywanie do aktywnego i odpowiedzialnego udziału w życiu społecznym, gospodarczym i politycznym. Przeciwdziałanie patologiom społecznym i różnorodnym formom zniewalania, przemocy i niesprawiedliwości w życiu publicznym oraz wykluczeniu społecznemu, wyrównywanie szans, działalność na rzecz podniesienia jakości życia ludzkiego, ochrona życia i godności człowieka oraz troska o właściwe warunki jego rozwoju od chwili poczęcia aż do naturalnej śmierci. Ochrona, promocja i profilaktyka zdrowia, profilaktyka uzależnień, praca z osobami uzależnionymi, zapobieganie deprawacji moralnej dzieci i młodzieży. Pomoc socjalna dla dzieci i młodzieży zagrożonych patologią, resocjalizacja wśród młodzieży, działalność wspomagająca prawidłowy rozwój i funkcjonowanie rodziny, promowanie zdrowego modelu rodziny; promowanie naturalnych metod planowania rodziny, działalność charytatywna, pomoc duchowa, psychologiczna, prawna w środowisku osób w trudnej sytuacji życiowej, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej.	KRS 0000283761
Stowarzyszenie „Ranczo w Dolinie”	Wola Kazubowa, ul. Graniczna 14 95-080 Tuszyn	Celem stowarzyszenia jest pomoc dzieciom i dorosłym dotkniętym chorobą, zapewnienie zajęć terapeutycznych i rehabilitacyjnych, w tym przede wszystkim z hipoterapii pacjentom z różnymi schorzeniami i wadami rozwojowymi w szczególności dzieci z porażeniem mózgowym i autyzmem. Popieranie i upowszechnianie hipoterapii jako metody rehabilitacji w wybranych schorzeniach, walka o prawa osób niepełnosprawnych i pomoc w odnalezieniu przez nie radości życia, doskonalenie wiedzy i umiejętności hipoterapeutów, objęcie hipoterapią jak największej ilość pacjentów, troska o bezpieczeństwo i higienę zabiegów terapeutycznych.	KRS 0000301352
Stowarzyszenie „Tuszyń Naszych Marzeń”	ul. Wysoka 3, lok. 25 95-080 Tuszyn	Cele stowarzyszenia to udzielanie bezpłatnych porad prawnych oraz bezpłatnej pomocy prawnej, a także edukacja społeczeństwa w zakresie prawa oraz wsparcie dla domów dziecka, domów pomocy społecznej, świetlic środowiskowych, domów samotnej matki, pomoc rodzinom najbardziej potrzebującym. Przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz pomoc rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi. Przeciwdziałanie bezrobociu oraz pomoc osobom poszukującym pracy. Działalność na rzecz grup szczególnego ryzyka. Działalność w obszarze ochrony zdrowia. Ochrona swobód i wolności obywatelskich.	KRS 0000316192
Stowarzyszenie „ONJATY”	Bukowiec, ul. Dolna 135 95-006 Brójce	Główne cele stowarzyszenia ONJATY to wyzwianie i wspieranie inicjatyw społecznych zmierzających do wzbogacenia możliwości edukacji dzieci i młodzieży, tworzenia warunków ich pełnego rozwoju intelektualnego i fizycznego, otoczenia opieką społeczną dzieci i ich rodzin, a także innych osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.	KRS 0000337398

Stowarzyszenie „Aktywni w Gminie”	ul. Rokicińska 125 lok. 20 95-020 Andrespol	Celem stowarzyszenia jest pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób. Działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Ochrona i promocja zdrowia, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy.	KRS 0000626551
Stowarzyszenie Mażorettek „Tańczące Muszkieterki”	ul. Jaśminowa 8 95-040 Koluszki	Celem stowarzyszenia jest upowszechnianie umiejętności tanecznych mażorettek i popularyzowanie tańca mażoretkowego oraz innych rodzajów sportu w szczególności wśród dzieci i młodzieży, a także reprezentowanie tańca mażoretkowego w kraju i zagranicą. Kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości dzieci i młodzieży szkolnej, przeciwdziałanie patologiom społecznym, demoralizacji, przestępczości wśród dzieci i młodzieży, jak również zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców, pomoc osobom niepełnosprawnym.	KRS 0000650459
Stowarzyszenie „Kocham Tuszyn”	ul. Słoneczna 23 95-080 Tuszyn	Celem stowarzyszenia jest ochrona i promocja zdrowia, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, pomoc społeczna, w tym w szczególności pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej. Promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej, w szczególności osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz działalność na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn i działalność na rzecz osób starszych. Upowszechnianie i ochrona wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działania wspomagające rozwój demokracji, działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami. Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym.	KRS 0000653629

VI. Cele oraz priorytety w ramach realizacji Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2024 - 2030.

W ramach realizacji działań mających ograniczyć występowanie zagrożeń zdrowia psychicznego mieszkańców powiatu łódzkiego wschodniego i poprawę jakości ich życia, Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego określa następujący cel główny: **zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb.** Cel główny realizowany będzie poprzez cele szczegółowe i poszczególne zadania.

Cele	Zadania	Działania	Realizatorzy
I. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi, w tym osobom uzależnionym oraz doświadczającym kryzysu psychicznego, wszechstronnej i kompleksowej opieki i wsparcia adekwatnych do ich potrzeb			
1. Upowszechnienie zintegrowanego i kompleksowego modelu ochrony zdrowia psychicznego w oparciu o model opieki środowiskowej	Opracowanie lokalnego programu zwiększenia dostępności i zmniejszenia nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej, w tym rozwoju CZP oraz placówek psychiatrycznej opieki zdrowotnej dla dzieci i młodzieży w powiecie. Utworzenie CZP zgodnie z zasadami organizacyjnymi zawartymi w rozdziale 5 Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 października 2023 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023 - 2030, wyznaczając m.in. powiaty do realizacji tego Programu, zakłada utworzenie i rozwój Centrum Zdrowia Psychicznego oraz placówek psychiatrycznej opieki zdrowotnej dla dzieci i młodzieży w powiecie. Tego rodzaju przedsięwzięcia wymagają jednak odpowiedniej bazy lokalowej i środków finansowych. Powiat Łódzki Wschodni nie prowadzi żadnych placówek opieki zdrowotnej i nie dysponuje możliwościami zarówno w zakresie bazy lokalowej jak i finansowym, które pozwoliłyby na organizację tak wszechstronnych form wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	
2. Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego	Aktualizacja poszerzenia, zróżnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej.	- stała poprawa warunków funkcjonowania mieszkańców domów pomocy społecznej, - wsparcie psychologa, warsztaty psychoedukacyjne, terapia zajęciowa, rehabilitacja, - dostosowywanie form pomocy i terapii do stanu psychicznego i potrzeb mieszkańców DPS, uczestników WTZ, uczestników DDP, - terapia dla rodzin – opiekunów osób chorych psychicznie	Starostwo Powiatowe w Łodzi, DPS w Wiśniowej Górze, DPS w Lisowicach, PCPR, WTZ w Koluszkach, DDP w Wiśniowej Górze, SOSW w Koluszkach, PPP w Koluszkach
	Wspieranie finansowe projektów organizacji pozarządowych służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	- promowanie i zachęcanie organizacji pozarządowych do prowadzenia projektów partnerskich z instytucjami publicznymi, - wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych	
	Zwiększenie udziału zagadnień pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.	- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, - dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych dla osób niepełnosprawnych, - dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się, technicznych, architektonicznych osób niepełnosprawnych i rozszerzenie dostępności do specjalistycznego poradnictwa dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin, - współpraca PCPR z GOPS i MOPS na terenie powiatu łódzkiego wschodniego	

3.	Aktywizacja zawodowa i społeczna osób z zaburzeniami psychicznymi	Zwiększanie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacja poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.	- kompleksowa obsługa osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy, - organizowanie i finansowanie aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w ramach posiadanych środków, w szczególności takich jak: staże, prace interwencyjne, przygotowanie zawodowe, refundacja kosztów związanych z utworzeniem stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej, szkolenia, targi pracy, - umieszczanie na stronie internetowej informacji o możliwościach wsparcia zatrudnienia osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi; - badanie predyspozycji zawodowych, - prowadzenie zajęć z doradztwa zawodowego	Powiatowy Urząd Pracy Łódź – Wschód, PCPR, PPP w Koluszkach, SOSW w Koluszkach, Szkoły prowadzone przez Powiat
		Prowadzenie kampanii szkoleniowo - informacyjnej adresowanej do pracodawców promującej zatrudnianie osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.		
		Zwiększenie udziału zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi w działalności Powiatowego Urzędu Pracy Łódź – Wschód (PUP).		
4.	Skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy.	Powołanie lub kontynuacja działania lokalnego zespołu koordynującego realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego; skład zespołu ustala się w sposób zapewniający właściwą reprezentację samorządu powiatu, placówek realizujących zadania z zakresu ochrony zdrowia psychicznego, pozarządowych organizacji samopomocowych; zarząd powiatu zapewni działaniom zespołu niezbędną pomoc administracyjną.	- Zespół koordynujący realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego powołany uchwałą nr 2735/2024 Zarządu Powiatu Łódzkiego Wschodniego z dnia 7 marca 2024 r.	Zarząd Powiatu Łódzkiego Wschodniego
		Opracowanie lub aktualizacja lokalnego programu ochrony zdrowia psychicznego, zawierającego szczegółowy plan zapewnienia mieszkańcom koordynowanych, medycznych i społecznych świadczeń.	- opracowanie Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2024 - 2030	Zespół koordynujący
		Realizacja, koordynowanie i monitorowanie lokalnego programu ochrony zdrowia psychicznego.	- koordynacja realizacji Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2024 – 2030 przez Zespół koordynujący	
		Przygotowanie i udostępnienie mieszkańcom oraz samorządowi województwa aktualizowanego corocznie przewodnika informującego o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi (w postaci papierowej lub elektronicznej).	- aktualizowanie danych do informatora o dostępnych w województwie łódzkim formach pomocy w zakresie zdrowia psychicznego przygotowanego przez Samorząd Województwa Łódzkiego	Starostwo Powiatowe w Łodzi

5.	Udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dzieciom, uczniom, rodzicom i nauczycielom	Zapewnienie wsparcia specjalistycznego dzieciom i uczniom, z uwzględnieniem ich zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych, ich rodzinom oraz nauczycielom przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną przy współpracy z podmiotami działającymi na rzecz wsparcia dzieci, uczniów, rodzin, nauczycieli.	- przeprowadzanie badań diagnostycznych, wskazywanie form wsparcia i pomocy poprzez wydawanie opinii, orzeczeń, - udzielanie porad, konsultacji dla dzieci/uczniów, rodziców/opiekunów, nauczycieli - prowadzenie zajęć specjalistycznych i warsztatów dla dzieci/ uczniów, - uczestniczenie w zespołach interdyscyplinarnych ds. pomocy psychologiczno - pedagogicznej, - organizowanie i prowadzenie sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli Powiatu Łódzkiego Wschodniego, w tym organizowanie szkoleń, - upowszechnianie informacji dotyczących instytucji działających na rzecz wsparcia dzieci/uczniów, rodzin, - rozpowszechnianie ulotek, broszur informacyjnych dotyczących ochrony zdrowia psychicznego, - realizacja programów, projektów, innowacji o charakterze profilaktyczno - wychowawczym	PPP w Koluszkach
		Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i uczniom, z uwzględnieniem ich zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych, ich rodzinom oraz nauczycielom w jednostkach systemu oświaty.	- rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dziecka/ucznia, - podejmowanie zintegrowanych działań w bieżącej pracy z dzieckiem/ uczniem, - zapewnienie form wsparcia zgodnie z przepisami prawa oświatowego poprzez organizację m.in. zajęć rozwijających uzdolnienia, specjalistycznych, dydaktyczno - wyrównawczych, - zapewnienie specjalistycznej pomocy (pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog szkolny), - organizowanie procesu edukacyjnego dla dzieci/ uczniów z niepełnosprawnościami zgodnie z przepisami prawa oświatowego, - zapewnienie szkoleń dla nauczycieli z zakresu pomocy psychologiczno - pedagogicznej w ramach doskonalenia zawodowego, zapewnienie dostępności	szkoły i placówki prowadzone przez Powiat Łódzki Wschodni

II. Priorytety ochrony zdrowia psychicznego dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego.

1.	Kształtowanie wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw	Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego.	- tworzenie i wspieranie akcji edukacyjnych mających na celu ograniczenie nietolerancji i wykluczenia społecznego	Starostwo Powiatowe w Łodzi, PCPR, DPS w Wiśniowej Górze, DPS w Lisowicach,
----	---	---	---	---

	społecznych, w szczególności zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania ich dyskryminacji	Integracja osób z zaburzeniami psychicznymi w środowisku lokalnym.	- tworzenie osobom z zaburzeniami psychicznymi warunków do pełnienia ról w życiu społecznym, kulturalnym, publicznym i zawodowym, - rozwijanie istniejących i tworzenie nowych form spędzania wolnego czasu osób z zaburzeniami psychicznymi.	PCPR, WTZ, DDP, SOSW w Koluszkach, PPP w Koluszkach, PUP Łódź – Wschód, Szkoły prowadzone przez Powiat
		Utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy.	- kontynuacja realizacji zadania określonego w Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2019 - 2022, polegającego na stworzeniu miejsc dziennego pobytu dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym niepełnosprawnych intelektualnie	PCPR
2.	Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.	Informowanie mieszkańców o dostępnych formach pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi (pomoc psychologów, pracowników socjalnych, konsultacje, porady, terapie, warsztaty, socjoterapie, zajęcia grupowe), Punkt Interwencji Kryzysowej.	- publikowanie na stronie internetowej Powiatu informacji o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Starostwo Powiatowe w Łodzi, PCPR, DPS w Wiśniowej Górze, DPS w Lisowicach, Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna, PPP, WTZ, DDP, Punkt Interwencji Kryzysowej Szkoły i placówki prowadzone przez Powiat
		Promocja zdrowia psychicznego wśród mieszkańców powiatu łódzkiego wschodniego.	- promowanie badań profilaktycznych stanu zdrowia psychicznego wśród mieszkańców powiatu, - upowszechnianie zdrowego stylu życia podczas organizowanych imprez sportowo-rekreacyjnych	
		Przeciwdziałanie zagrożeniom cywilizacyjnym, w tym zapobieganie szkodliwemu używaniu substancji psychoaktywnych.	Prowadzenie działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałaniu uzależnieniom od alkoholu, narkotyków, papierosów itp. oraz ochrona zdrowia psychicznego, w tym: - prowadzenie w szkołach lekcji edukacyjnych na temat zdrowia psychicznego, relacji, radzenia sobie z negatywnymi emocjami, które staną się stałym punktem w programie profilaktyczno – wychowawczym, - aranżowanie spotkań integracyjnych z osobami z zaburzeniami psychicznymi, - współpraca z policją, organizacjami wspierającymi rozwój dzieci i młodzieży, - organizowanie bądź uczestniczenie w lokalnych i ogólnopolskich inicjatywach (akcjach, programach) promujących zdrowy styl życia, - podnoszenie kompetencji wychowawczych nauczycieli i terapeutów poprzez uczestniczenie w formach doskonalenia zawodowego, - organizowanie warsztatów, prelekcji dla uczniów, rodziców, nauczycieli	

		Wspieranie rodzin dzieci z niepełnosprawnością intelektualną.	- rozwój grup wsparcia w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Koluszkach we współpracy z PPP w Koluszkach, - porady psychologiczne	SOSW w Koluszkach, PPP w Koluszkach, PCPR,
		Rozwijanie wczesnej interwencji w zaburzeniach rozwoju u dzieci.	- diagnozowanie dzieci z zaburzeniami rozwojowymi w wieku 0 - 3 lat, - prowadzenie zajęć wczesnego wspomagania rozwoju dziecka w ramach Wiodącego Ośrodka Konsultacyjno – Rehabilitacyjno – Opiekuńczego w Koluszkach, - zespół do spraw małego dziecka	PPP w Koluszkach, SOSW w Koluszkach
		Wspieranie zdrowego psychicznie starzenia się.	- aktywizacja społeczna oraz sportowa osób starszych	DDP, DPS w Wiśniowej Górze, DPS w Lisowicach
		Wspieranie działalności Punktu Interwencji Kryzysowej przy PCPR.	- udzielanie porad prawnika, pracownika socjalnego oraz wsparcie psychologa w ramach PIK przy PCPR, - rozszerzenie dostępności specjalistów, dyżur lekarza psychiatry, - finansowanie działalności w tym zatrudnianie specjalistów	PCPR, Powiat Łódzki Wschodni

VII. Sprawozdawczość.

Do realizacji, koordynacji oraz monitorowania Programu uchwałą nr 2735/2024 Zarządu Powiatu Łódzkiego Wschodniego z dnia 7 marca 2024 r. powołany został Zespół koordynujący realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Corocznie, w terminie do dnia 15 marca, przygotowane zostanie sprawozdanie ze zrealizowanych w roku poprzednim zadań przewidzianych w Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2024 – 2030.

VIII. Podsumowanie.

Podstawą dobrego funkcjonowania człowieka w społeczeństwie jest zarówno jego zdrowie fizyczne jak i zdrowie psychiczne. Często nie doceniamy znaczenia jakie zdrowie psychiczne ma dla naszego życia i codziennego funkcjonowania.

Najczęściej spotykanym zaburzeniem psychicznym jest depresja, która według Światowej Organizacji Zdrowia jest jedną z najpoważniejszych przyczyn niepełnosprawności na świecie. Choć oczywiście nie można umniejszać znaczenia również innych zaburzeń. Dlatego niezmiernie ważna jest realizacja wszechstronnych działań, mających na celu z jednej strony aktywizację mieszkańców na polu aktywności fizycznej, społecznej, kulturalnej jako sposobu na utrzymanie równowagi fizycznej i psychicznej. Z drugiej strony celem powinno być uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby i problemy osób z dysfunkcjami. Niezmiernie ważne jest ponadto wsparcie tych osób przez wyspecjalizowane i zaangażowane instytucje.

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego na lata 2024 - 2030 jest dokumentem strategicznym w zakresie realizacji wszechstronnych działań na rzecz promocji zdrowia psychicznego, jego zachowania i utrzymania na każdym etapie życia człowieka. Przedstawione w Programie potrzeby i możliwości w zakresie organizacji różnych form działalności na rzecz ochrony zdrowia psychicznego, mogą być realizowane na terenie powiatu łódzkiego wschodniego przez administrację samorządową, podmioty lecznicze, organizacje pozarządowe i inne instytucje działające na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi.

Oczekiwane rezultaty realizacji zadań to:

- zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi pomocy i opieki oraz takich form wsparcia, aby mogły one żyć we własnym środowisku społecznym, w sposób zapewniający jak najwyższą jakość życia oraz respektowanie osobowej godności;
- wsparcie aktywizacji zawodowej osób z zaburzeniami psychicznymi, rozwój współpracy pomiędzy instytucjami i pracodawcami działającymi w zakresie rehabilitacji zawodowej osób z zaburzeniami psychicznymi;
- ogólny dostęp do aktualnych informacji o formach pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- podniesienie poziomu akceptacji osób z zaburzeniami psychicznymi przez ich rodziny i lokalne środowisko;
- nabycie umiejętności skutecznego rozwiązywania konfliktów bez przemocy przez dzieci i młodzież;
- kształtowanie poczucia wartości i społecznej przydatności u osób z zaburzeniami psychicznymi;
- kształtowanie zintegrowanego i empatycznego społeczeństwa.